

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 55 (13.885)

Trst, petek, 22. marca 1991

Predsedniki šestih republik se bodo sestali prihodnji četrtek v Dubrovniku

Nenaden preobrat v Jugoslaviji Začenjajo se stvarni pogovori

Do dogovora prišli na včerajšnjem razširjenem predsedstvu SFRJ - Razlike v pogledih na bodočo ureditev - Slovenija in Hrvaška za zvezo suverenih držav

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Dubrovnik: »Morje in pomlad, prijetno okolje.« Ta kraj s takimi značilnostmi je predlagal Slobodan Milošević za prihodnje prvo srečanje šestih jugoslovanskih predsednikov republik, ki bodo prihodnji četrtek pričeli stvaren razgovor o možnih okvirih skupnih interesov šestih suverenih republik.

S približno takšnimi oznakami je na sinočnji tiskovni konferenci slovenski predsednik Milan Kučan orisal ključni preobrat, do katerega je prišlo včeraj na peturnem razgovoru razširjenega zveznega predsedstva v Beogradu. Pričelo se je zelo polemično in ostro, toda izredno razveseljiv je dogovor predsednikov republiških predsedništev, da pomagajo reševati dileme in so se zato trdno dogovorili za naslednji sestanek. Tak razgovor sta pred dnevi že predlagala Kučan in Tudićman, namesto njega pa je ponovno potrjeni Jović vztrajal pri že napovedanem in sklicanem sestanku razširjenega pred-

sedstva, ki je včeraj potekal v Beogradu.

Predno preidemo k podrobnejšemu orisu tudi spornih razprav in polemik, je treba poudariti nekatere okoliščine, ki so po našem mnenju bile bistveni sestavni del včerajšnjega načelnega in pomembnega preobrata oziroma so ga pogojile. To so predvsem novi jugoslovanski odnosi, pri katerih je predsednik Kučan poudaril sklep jugoslovanske armade, da se ne bo vmešavala v politične procese. Omenjal je sicer tudi druge sporne zadeve, toda ta je bistvena in odločilna.

Nič manj pomembna ni bila najprej izjava italijanskega zunanjega ministra De Michelisa, nato potrditev nemškega zunanjega ministra Genscherja in končna napoved, da bo v terek razpravljal evropska dvanajstevica o priznanju notranjih jugoslovanskih meja. Če so notranje meje med republikami dokončne in zaščitene po helsinki listini o mejah, je njih nasilno spreminjanje agresija in sta torej vsako prizadevanje in poskus v to smer težka, de-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

JLA rožlja z orožjem položaj pa je mirnejši

LJUBLJANA — Srbski prijatelji pravijo, da se uradna Srbija na veliko oborožuje. Po Beogradu je vedno več rezervnih miličnikov, ki so potikajo po cestah, od neznano jih vozijo in potem odvažajo, z avtobusi in drugimi prevoznimi sredstvi. To naj bi bil prvi konkretni rezultat sobotne napovedi predsednika Miloševića, ki je kot srbska žarišča prvič omenil tudi pokrajino Sandžak, nekako vmesno pokrajino med ožjo Srbijo in Bosno in Hercegovino, kjer so Muslimani v večini in ki naj bi po srbskih virih pripravljali vstajo.

Isti prijatelji še pravijo, da je vzdušje v srbski skupščini vojno napeto, vsi se pripravljajo na oborožen spopad z ustašoidno hrvaško vlado in ustaškim hrvaškim narodom. Izhod iz sedanjih srbskih vladajočih težav je skratka v iskanju vedno novih sovražnikov. To pa je tudi značilnost vseh dogodkov zadnjih dni, ki ponovno pretresajo Jugoslavijo in ustvarjajo nove odnose ter nepetosti.

V terek je spregovorila JLA. Tokrat ustavno neobstoječi generalni štab oboroženih sil, ki ga v miru sploh ni in ki je možen samo v izrecno vojnem stanju. Uvodoma generalni štab zanika pokorščino zveznemu predsedstvu, ki ni spre-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik republike Cossiga gost televizijske oddaje o vrednotah domovine

»Gladiatorji so bili vdani domoljubi drugačna resnica je sad nevednosti«

RIM — Tretja mreža RAI je sinoči v okviru oddaje »Che cos'è la patria« (Kaj je domovina) predvajala intervju s predsednikom republike Cossigo. Oddaja, ki jo vodi novinar Giancarlo Santalmassi, bi morala biti na sporedu že 9. marca, vendar je tedaj Kviringal zahteval, da se Cossiga prej posvetoje s parlamentarnim odborom za varnost, ker je odgovarjal tudi na vprašanja o organizaciji Gladio in loži P2.

Za predsednika Cossigo so člani nekdanje paravojaške strukture Gladio »domoljubi in dobri ljudje, ki so bili pripravljani žrtvovati svoje življenje v primeru sovražnikovega napada«. Glede afere, ki jo je Gladio sprožil, pa je Cossiga dejal, da »jo je sprožila nevednost o realni vlogi gladiatorjev, nekateri pa so jo izkoristili, zato da bi opravičili propad nekkih ideologij in da bi se maščevali nad zgodovino«. Glede lože P2 pa Cossiga ne izključuje, da so nekateri njeni člani tudi iskreni domoljubi. »Večine prostozidarjev ne poznam, zato ne

morem soditi, ali so se v to organizacijo včlanili zaradi domoljubja ali pa zato, da bi naredili kariero.« Glede sumljivih povezav med P2 in terorizmom pa je predsednik republike odgovoril, da ni točnih podatkov o tem in zato zavrača vsako kriminaliziranje, vsaj dokler ne bo obtožbam sledila obsodba s pravično kaznijo. »Obtožili so me, da sem frامason in klerikalec, zato se ne bi čutil užaljenega, če bi mi sedaj rekli, da sem tudi »piduist«, je dejal Cossiga. V zvezi z zahtevo po institucionalni reformi pa je predsednik izrazil željo, da bi do te končne prišlo, »tako bi narod vsaj vedel, o čem že toliko let govorimo. Kot predsednik republike pa ne morem povedati, katera reforma se mi zdi najnujnejša.« Kdo pa je za Cossigo idejni simbol domovine? »Kapetan Coccione, čeprav so na zidovih milanske univerze tudi njegovo ime napisali s »K«. Idiotov je še veliko, veliko pa je tudi neumnosti, ki so nam jo pred leti prodajali v imenu napredka,« je odgovoril predsednik.

Poziv slovenskih predstavnikov najvišjim oblastem za rešitev težav našega dnevnika

TRST — Predstavništvo Slovencev v Italiji je v zvezi s krizo na Založništvu tržaškega tiska in Primorskem dnevniku poslalo posebno pismo predsedniku republike Francescu Cossigi, predsedniku senata Giovanniju Spadoliniju, predsednici poslanske zbornice Nilde Iotti, ministrskemu predsedniku Giulio Andreottiju, zunanjemu ministru Gianniju De Michelisu, ministru za deželne zadeve Antoniju Macanicu in predsedniku deželnega odbora FJK Adriano Biasuttiju. Pismo objavljamo v celoti.

»Založništvo tržaškega tiska, ki izdaja dnevnik v slovenskem jeziku Primorski dnevnik, dvojezični tednik Novi Matajur in druge periodične publikacije in knjige v italijanskem in slovenskem jeziku, se nahaja v dramatičnem finančnem položaju, ki ogroža obstoj same založniške hiše in njenih aktivnosti. Nujni sanacijski načrt predvideva do 31. marca odpust 41 zaposlenih, od katerih je 11 novinarjev (od skupno 29) in 30 tiskarskih delavcev. Dodatnih 8 tiskarskih delavcev naj bi odpustili 28. aprila, ko potečeta dve leti dopolnilne blagajne. Odveč je poudarjati težavnost tega položaja, ko je jasno, kakšen pomen ima za katero koli jezikovno manjšino lastna založba in še posebej dnevnik v maternem jeziku. Za Slovence v Italiji bi izguba Primorskega dnevnika predstavljala še posebej veliko osiromašenje. Do te izredno hude krize je prišlo brez dvoma zaradi objektivno omejenega trga, na katerega lahko računa neka manjšina, kot je slovenska. K temu je treba dodati stalne zamude, do katerih je prihajalo in še prihaja pri izplačilu državnih prispevkov za založnike, kot to predvideva veljavni zakon. Da bi zagotovili preživetje Primorskega dnevnika in drugih dejavnosti ZTT je absolutno potrebno, da so finančne podpore, ki jih predvideva zakon, takoj in v celoti na razpolago založniške hiše, ob tem pa naj bi na vsedržavnem in krajevnem nivoju bili sprejeti še dodatni ukrepi za podporo.

Ob upoštevanju nezamenljive vloge Primorskega dnevnika za slovensko manjšino v Italiji in za vso deželno skupnost Furlanije-Juljske krajine - tudi zaradi prispevka, ki ga je dnevnik v slovenskem jeziku v vseh teh letih dal za sožitje in medsebojno spoznavanje med Italijani in Slovenci - menimo, da morajo pristojne državne in deželne oblasti prevzeti obvezo, da zagotovijo preživetje Primorskega dnevnika, ki mora biti za naše prebivalstvo izraz avtonomije in pluralizma Slovencev v Italiji.

V upanju na vaše sodelovanje in z željo, da začnete z vsemi pobudami, ki se vam bodo s tem v zvezi zdele potrebne, vas spoštljivo pozdravljamo.«

Slovenska komisija PSI,
Slovenska komponenta DSL,
Slovenska skupnost,
Slovenska kulturno-gospodarska zveza,
Svet slovenskih organizacij,
Organizacije videmske pokrajine

Solidarnost državne časnikarske zbornice

RIM — Vsedržavni svet Časnikarske zbornice je na včerajšnji seji v Rimu na predlog svetovalca Draga Legiše soglasno izrazil solidarnost novinarjem Primorskega dnevnika, ki je v hudi krizi, saj grozi odpust 11 novinarjev. Vsedržavni svet je izrazil tudi zaskrbljenost nad stanjem v založbi in poudaril, da podpira vsa prizadevanja za odpravo krize pri edinem slovenskem dnevniku v Italiji.

V letalski nesreči umrlo 90 Senegalcev

RIAD — Gost, črn dim, ki se sprošča iz kuvajtskih naftnih črpal, ki so jih zažgali iraški vojaki, je povzročil prve žrtve. V južnem Kuvajtu je včeraj strmoglavo letalo savdske letalske družbe, ki je prevažalo stotino senegalskih vojakov. V nesreči je umrlo devetdeset vojakov in šest članov posadke, pet preživelih pa je v kritičnem stanju. Letalo je odletelo s senegalskega vojaškega oporišča v Ras Al Mišabu ob kuvajtski meji.

Preden je prišla uradna vest o letalski nesreči, so senegalske vojaške oblasti sporočile, da že več ur pogrešajo skupino vojakov, ki so se vračali iz Kuvajta.

Andreotti sinoči končal posvetovanja s tajniki strank vladne koalicije Nevarnost vladne krize se oddaljuje

RIM — Predsednik vlade Andreotti je sinoči zaključil krog posvetovanj s tajniki strank vladne koalicije. V sredo se je že srečal s Craxijem in liberalcem Altissimom, včeraj pa je sprejel Cariglio (PSDI), La Malfo (PRI) in tajnika KD Forlanija. Altissimo je predsedniku vlade predložil dva problema, za katera meni, da imata prioriteto, in sicer javne finance in institucionalna reforma. Glede nevarnosti vladne krize pa je tajnik PLI prepričan, da položaj še ni tako kočljiv in da bi zaenkrat zadostovala ustreza prenova vlade, vendar bo moral o tem odločati sam predsednik vlade.

O pogovorih med Andreottijem in republikanskim tajnikom La Malfo ni podatkov; La Malfo je novinarjem izjavil le, da se bo prej posvetoval s širšim vodstvom stranke, saj je še vse preveč nesporazumov, glede katerih

vladna koalicija ne najde skupne poti. Tudi v intervjuju, ki ga je sinoči dal za televizijsko politično tribuno, je La Malfo dokaj kritično ocenil zlagane napore vladne koalicije, da bi pred javnostjo ohranila kolikor toliko zdrav videz. Dokaz, da marsikaj že nevarno škripa, so izjave finančnih ministrov, ki trdijo, da je državni primanjkljaj za deset tisoč milijard lir večji od planiranega, v resnici pa je še enkrat večji. Vladna koalicija ima leto dni časa, da reši to uganko, vsi ostali problemi, oziroma problemi, s katerimi se ubadajo posamezne vladne stranke, pa lahko počakajo, meni La Malfo in kot običajno spravlja v slabo voljo ostale vladne partnerje.

Tajnik PSDI Cariglia je po srečanju z Andreottijem prepričan, da bo predsednik vlade sprejel vladni kolegij še pred veliko nočjo. Takrat bo tudi jas-

no, ali je vladna kriza neizbežna ali pa zadostuje le prenova vlade. To pa bo moral Andreotti organizirati takoj po praznikih ali najkasneje po vrnitvi iz ZDA. Tudi Cariglia je v pogovoru z Andreottijem dal prednost finančnemu vprašanju, kajti poročila finančnih ministrov očitno niso bila prepričljiva.

Nepričakovan optimizem pa je včeraj pokazal demokrščanski tajnik Forlani. Optimizem mu je vlival predvsem občutek, da so bila ostala srečanja pozitivna, kar je po Forlanijevem mnenju jasen predznak, da vladne krize ne bo, in da bo tudi preverjanje kratko in plodno. Možnosti zamenjav v vladnem vrhu ni omenjal. Oglasila se je tudi demokrščanska levica; njen lider De Mita je tudi včeraj repliciral, da predčasne volitve ne bi koristile nikomur, zato pa bo moralo biti preverjanje toliko bolj temeljito.

Dijaki in študenti spet na »oddihu«

RIM — Deset milijonov dijakov in študentov bo od prihodnjega tedna na velikonočnih počitnicah. Najdaljše počitnice bodo imeli na Tridentinskem, saj bodo »prosti« od ponedeljka naprej celih devet dni, v naši deželi pa bo oddih trajal sedem dni.

»Najbolj nestechna« pa bo študirajoča mladina v Laciju in Umbriji, ki bo na počitnicah vsega skupaj le pet dni.

Sicer pa je koledar počitnic, ki so jih odločila posamezna šolska skrbništva v različnih deželah, sledeč: Tridentinsko (25. 3. - 2. 4.); Sicilija (27. 3. - 2. 4.); Piemont, Veneto, Marke, Kampenija, Apulija, Bazilikata, Kalabrija in Sardinija (28. 3. - 2. 4.); Dolina Aoste, Lombardija, Furlanija-Juljska krajina, Ligurija, Emilija-Romagna, Toskana, Molise in Abruci (28. 3. - 3. 4.) ter Umbrija in Lacij od 29. 3. do 2. aprila.

Včeraj pred vrhovnim sovjetom sporočili dokončne izide referenduma v SZ

Večina za federacijo enakopravnih in suverenih sovjetskih republik

MOSKVA — Od včeraj so znani končni izidi referenduma v Sovjetski zvezi. Kar 76 odstotkov vseh volilnih upravičencev se je izreklo za ohranitev države kot »federacije suverenih in med seboj enakih republik, v katerih so zajamčene pravice in svoboda vseh državljanov katerekoli narodnosti«.

Izide je sporočil na včerajšnjem zasedanju vrhovnega sovjeta predsednik osrednje komisije za referendum Vladimir Orlov, ki je nadalje dejal, da bodo uradne in končne rezultate predstavili šele v prihodnjih dneh na podlagi vseh uradnih listin.

V vsej Sovjetski zvezi je približno 184 milijonov volilnih upravičencev, Orlov pa je omenil, da jih je bilo na parlamentarnih volitvah pred dvema letoma kar 192 milijonov. Skupno je volilo okoli 80 odstotkov upravičencev, kar je, po mnenju Orlova, velik

uspeh, posebno v časih gospodarske in politične nestabilnosti.

Predsednik komisije Orlov je nato pozitivno komentiral izid referenduma: »Ljudstvo se je torej odločilo za ohranitev enotnosti in enovitosti naše države, državljani pa vidijo v tej enotnosti možnost suverenega izhoda iz krize in težav današnjih dni.«

V Rusiji se je volitev udeležilo 75,4 odstotka upravičencev, 71 odstotkov slednjih pa se je odločilo za »da«. V Ukrajini je podatek podoben, število udeležencev in tistih, ki so se odločili za federacijo pa se je znatno zvišal v Belorusiji, Kazahstanu, Azerbajdžanu in v Uzbekistanu, kjer je bila tako volilna udeležba, kot tudi odločitev za enotnost skoraj stoddostna.

Izid volitev seveda predstavlja zmagao za Gorbačova (na sliki AP), saj je bil njegov položaj drugače precej omajan.

● V Jugoslaviji so končno prišli do stvarnih pogovorov

NADALJEVANJE S 1. STRANI

jansko nemogoča. S tem so vsi odnosi v Jugoslaviji na novih temeljih. To pa je rezultat modrosti slovenskega predsednika republike, ki je omogočila pričetek razgovora. Razgovor pa je bistveni premiki! Novinarji skoro nismo verjeli svojim ušesom, saj smo bili tako zastrupljeni z grožnjami in stalnim vojaškim rožljanjem z orožjem, da nismo mogli verjeti, da dejstva govore, da se je pričel prvi del resnega razgovora o sodelovanju in ne več o medsebojnih sporih.

Predsednik Kučan je svojo tiskovno konferenco pričel z ugotovitvijo, da je bila seja nekako dvojna. Najprej so govorili o zelo spornih zedevalih, kot je ravnanje Jovića, ki je odstopil, ozmerjal člane predsedstva, nato imel v srbski skupščini hujskaški govor poln žaljivk, končno pa se je včeraj vrnil na svoj stol, kot da bi se nič ne zgodilo. Podoben je primer armade, ki zanika svojega vrhovnega komandanta - zvezno predsedstvo. Izrečenih je bilo veliko kritičnih ocen na račun zvezne vlade. Končno je zapleten in dvoumen položaj pokrajin, ki so po eni strani brez predsedstev, po drugi pa imata svoje zastopnike. O tem naj se izreče ustavno sodišče.

To je negativni del, ki pa v bistvu ne spada na sejo razširjenega predsedstva, to mora razčistiti predsedstvo samo in to bo naredilo na bližnji prvi seji.

Ta del razprave je bil polemičen, oster in vroč in je trajal vse dopoldne. Popoldne pa so se stvari spremenile, ko je prišla na dnevni red razprava o dokumentu strokovne skupine o področjih skupnih interesov. Razlike so videti nebstvene, vendar so osnovna izhodišča povsem drugačna. Slovenija in Hrvaška izhajata iz zveze držav, ostali pa iz zvezne države. Kdo je subjekt, kje je suverenost? To je ključno in seveda različno. Pragmatično teh problemov ni mogoče rešiti.

Glede armade je predsednik Kučan vztrajal, da je treba obravnavati predvsem javni dokument in javno izjavo, da bo armada branila suverene meje (kaj pa naj drugače sploh počne) in da se ne bo vmešavala v politiko. Vsi tajni aneksi in pisma so nepomembni. Važen je trden dogovor predsednikov o dubrovniškem sestanku, in to je novo dejstvo. Treba pa je izhajati iz dejstev.

V zaključku je predsednik Kučan še poudaril pomen obiska v Nemčiji in še zlasti razgovor z Brandtom, ki se je nanašal na kriterije vključevanja levih sil Vzhodne Evrope v socialistično internacionalo. S tem seveda tudi slovenske politične levce, kjer ni važen formalni naziv, temveč resnična socialdemokratska vsebina.

Tudi hrvaški predsednik Tudjman je poudaril pomen dubrovniškega sestanka predsednikov, »ker se s tem priznava dejstvo, da so republike nosilci suverenosti in da je z dogovorom med republikami treba iskati izhod iz krize«. S tem predsedstva niso porinili ob stran, saj mu bodo poročali, predvsem pa bodo obveščali republiške in zvezno skupščino.

Tudjman in Mesić sta dejala, da je seja potekala v pomirljivem ozračju in da »pomeni korak naprej v smeri dogovarjanja«. Tudi Kučan je dejal, da se je seja mirno končala v »tolerantni atmosferi«.

Milan Kučan na obisku v ZRN pojasnil dogodke v Jugoslaviji

LJUBLJANA — Slovenski predsednik Milan Kučan se je v sredo ponoči vrnil z dvodnevne obiska v Nemčiji. V Bonnu se je sestal s častnim predsednikom socialistične internacionale Willyjem Brandtom in nemškim zunanjim ministrom Hanson-Dietrichom Gensherjem. Razgovori so na novo osvetlili jugoslovanske odnose in predvsem postavili v ospredje nujnost demokratičnega dogovarjanja suverenosti republik in zavračanja sile kot notranjega argumenta.

Se zlasti je bil zanimiv pogovor z Brandtom, ki ima tudi neposredne politične razsežnosti. Medijski odmev je bil izreden, samo v torek je Kučan dal tri radijske in sedem televizijskih intervjujev, povrh pa je imel še dolg intervju za osrednji nemški časopis Die Welt. Več intervjujev je dal tudi slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel.

Slovenska zunanja politika tako stopa vedno bolj odločno na mednarodno prizorišče. Doma pa so pred dvema dnevoma v slovenski skupščini pričeli postopek za tri odločilne zakone, ki pomenijo prelomnico tako glede družbenega ustro-

ja, kot tudi slovenske osamosvojitve. Podpredsednik Mencinger je obrazložil temeljna načela zakona o privatizaciji, ki naj na uravnoveščen način obnovi sistem zasebne lastnine. Hkrati pa je minister Pirnat obrazložil zakon o nacionalizaciji, ki naj vrne bivšim lastnikom leta 1945 in kasneje nasilno vzeto premoženje. Naposled so odobrili teze zakona o javnih glasilih, ki jih je obrazložil minister Stane Stanič. Minister pravi, da je zakonski osnutek izredno liberalen in da zagotavlja svobodo tiska. Vendar je bilo precej razprave, bolj o skritih namenih kot o nekaterih spornih členih. Tudi poslance namreč še vedno razburja predlog skupščinskega predsedstva, da bi administrativno odločalo, ali novinarji poročajo točno in pravilno. V primeru, da generalni tajnik skupščine presodi, da so poročali netočno in da niso bili korektni, jim izreče opomin, nato odvzame akreditiv za šest mesecev ali grešnega novinarja celo izžene. To pa novinarji ocenjujejo kot napad na svobodo tiska in zaradi tega se bodo njihovi predstavniki danes pogovarjali s predsednikom Bučarjem.

B. S.

Vrsta načrtov v novi skupnosti držav Jadrana

RIM — Na sredini tiskovni konferenci v Farnesini je italijanski zunanji minister Gianni De Michelis obrazložil načrte in okvirne namene pred nedavnim ustanovljene nove delovne skupnosti osrednjega in južnega Jadrana, v kateri sta aktivna partnerja tudi Italija in Jugoslavija.

De Michelis je poudaril nujnost, da se v to skupnost vključi tudi južna Italija in otoki in pa nekatere druge države, kot npr. Albanija. Prav s tem v zvezi je De Michelis poudaril, da zadnji dogodki v Jugoslaviji in Albaniji sicer vplivajo na mednarodno dogajanje, vendar da pa ne bodo neposredno prizadeli delovanja te izrazito mednarodne gospodarske organizacije, ki naj bi skrbela predvsem za poživitev gospodarske in trgovinske menjave med sodelujočimi državami.

● JLA rožlja z orožjem

NADALJEVANJE S 1. STRANI

jelo njegovih predlogov. Nato pa v petih točkah navaja konkretne naloge. Prva se nanaša na čuvanje meja SFRJ in torej zanika možnost ločitve Slovenije, razen sporazumno, z novo ureditvijo države. V takem ozračju so izoblikovane točke, med katerimi je tretja ponovno v celoti posvečena Sloveniji. Tu je govor o poveljevanju Teritorialni obrambi, služenju vojaškega roka in končno o nujnosti finansiranja JLA. Obstaja še šesti, neobjavljeni in tajni člen, v katerem armada trdi, da bo mobilizirala in dvigala vojaško pripravljeno svojih enot, kot se ji bo zdelo potrebno. Skrbela bo za zaščito in preprečevanje mednarodnih spopadov, kar konkretno pomeni obrambo srbskih kninskih upornikov, pri oboroževanju miličniških odredov pa si umiva roke, češ da ni več njena stvar, kar pomeni dopuščanje oboroževanja srbske milice.

Pa vendar armada tudi retorično trdi, da se ne bo neposredno vmešavala in ne bo sodelovala pri novi jugoslovanski ureditvi. Toda v praksi ni naredila nič, nikjer ni opaziti nobenih premikov čet, niti vidnih zaostrovanj. Dejansko je v Jugoslaviji mirno, kot že ni bilo precej časa. Armada je zasedala kar štiri dolge dni, očitno je razdeljena, prišlo pa naj bi tudi do ponovnega zavezništva med Kadijevićem in Markovićem na temelju nekaterih skupnih stališč in zahtev po finansiranju.

Zato je Marković poslal predsedniku Peterletu pismo in ultimativno zahtevo, da se mora Slovenija podrediti armadi in ji prepustiti svojo teritorialno obrambo, predvsem pa mora poslati vojaške obveznike na odsluženje vojaškega roka. Slovensko predsedstvo je odgovorilo, da citiranega generalnega štaba v jugoslovanski ustavi ni. Peterle pa, da se je želel pogovarjati, in končno, da so vsa stališča slovenske skupščine samo izpeljava slovenskega plebiscita.

V petek je z največjim možnim hrupom odstopil Jović, ker ostali člani predsedstva načrtno razbijajo Jugoslavijo, v torek pa je srbsko vodstvo ploščo povsem obrnilo in Jovića ponovno potrdilo. Včeraj pa so po Miloševićem nalogu zamenjali kosovskega predstavnika Sapunhijo. Izvoljen je bil Seido Bajramović, katerega Srbi razglašajo za Albana. Toda zamenjeval ga bo podpredsednik srbske skupščine Vukašin Jokanović, ker postane njegovo imenovanje pravno-močno šele, ko ga potrdi zvezna skup-

ščina. Zadeva je skratka zapletena, ni pa nobenih dvomov, da želi Srbija na tak način v zveznem predsedstvu ponovno razpolagati s štirimi glasovi: svojim, glasovi obeh pokrajin in glasom Črne gore. Na tak način bi se ustvarilo razmerje sil štiri proti štiri in Jović bi lahko dokončno blokiral vsako odločitev. V tem je tudi bistvo celotne zapletene operacije odstopov in vse komedije, ki so jo priredili. V tem ozračju naj bi imela proste roke JLA, ki ne bi imela več jasnega in nespornega vrhovnega poveljnika.

Potrditev Jovića in izvolitev novega »poštenega« Albana sta vzeli srbski skupščini veliko časa, niso pa preveč razgrela ozračje. Povsem drugače pa je bilo včeraj, ko bi morali govoriti o sklepih parlamentarne komisije, ki naj razišče vzroke in odgovornosti za krvavi policijski obračun z demonstranti v soboto, 9. marca, na beograjskih trgih.

Poslanci so nepričakovano dobili na klopek obsežno poročilo komisije, katero je nekdo s svinčnikom že okrasil s pripombami in predvsem podčrtal vse odstavke, ki krivijo za incidente opozicijo. Nastal je huronski kraval, prepiranje in na koncu je predsedniku le uspelo poslance pomiriti. Razpravo so predložili na torek, ko bodo v skupščini dobili celotno poročilo poslanske komisije.

Tudi ta del zapletenega in dvomljivega postopka je v skladu z obnavljanjem tradicionalne srbske klime: za vse velja enotnost vseh Srbov, ker jim od vsepovsod groze tuji sovražniki, tisti, ki je proti oblasti pa je veleizdajalec srbskega naroda. Tisk in TV sta ponovno vprežena v staro kolesje. Beograjska »Politika« je bila dva dni nekoliko drugačna in je objavljala tudi poročila opozicije. Sedaj spet po starem kroji vse vesti, na novo ustvarja vseh vrst zunanje nevarnosti.

V takšnem ozračju so povsem v ozadju gospodarska vprašanja. Marković trdi, da so se ponovno pričeli pogajati z Mednarodnim monetarnim skladom in da gre v celoti za 4,5 milijarde dolarjev posojil, ki so jih odobrili mednarodna banka za razvoj in z njo povezani svetovni bančni zavodi. Seveda so velike težave, toda Markovićeva vlada zatrjuje, da lahko ta sredstva dobi samo ona, toda za to je treba izpolniti pogoje in predvsem doseči soglasje. Brez tega denarja pa da grozi jugoslovanski gospodarski razpad in da naj bi bila ta sredstva v korist vseh jugoslovanskih republik.

BOGO SAMSA

MOJA BANKA

BCTKB

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

V ČEDADU

Pogovor z direktorjem čedadske filiale TKB inž. Fabiom Boninijem

Beneški Slovenci korak dalje

ČEDAD — Tržaška kreditna banka je požela torej novo zmago - odprtje podružnice v Čedadu. Sobotni dogodek pa pomeni zmago tudi za Beneško Slovenijo, za tukajšnje pridne kmetovalce, obrtnike, trgovce, za slehernega beneškoslovenskega rojaka, ki lahko računa odslej na "svojo" banko, kakor nam je dejal v krajšem razgovoru z upravičenim zadoščenjem direktor filiale inž. Fabio Bonini.

Če je bilo namreč odprtje agencij pri Domju in v Rojanu na Tržaškem dvojen izjemno pomemben dogodek, je raztegnitev delokroga naše poslovne banke v osrčje ozemlja, ki se razprostira med goriško in trbiško pokrajino, naravnost strateško dejanje tako za samo TKB kakor in še predvsem v vidiku družbeno-gospodarskega razvoja teh ekonomsko zanemarjenih hribov in dolin. Zadnje čase se v Trstu mnogo govori o tem, kako hude težave ima mlad obrtnik, če želi odpreti delavnico. Kakšne težave šele pa ima njegov vrstnik, recimo, v Nadiški dolini! Čedadsko podružnica bo potemtakem zanj, kakor za vsakogar drugega, ki se ukvarja z drobnim gospodarstvom, prava referenčna točka. Tu velja omeniti, da se je v furlanski ravnini nabralo precej naših ljudi, ki so se semkaj preselili iz zapostavljenih in zaostalih hribovitih predelov.

Podružnica v Čedadu bo prav tako dobrodošla zunanjetrgovinskim podjetjem, saj je TKB izrecno specializirana za tovrstno poslovanje. Ne smemo pozabiti, kakor je naglasil inž. Bonini, da je krajevna uvozna oziroma izvozna dejavnost v škripcih, saj je to čas velikanskih gospodarskih sprememb, te pa terjajo veliko sposobnosti pri prilagojevanju novostim; no, čedadsko banka bo pomagala prebroditi težave, ki so s tem povezane, s pomočjo svojih dolgoletnih izkušenj.

Sicer pa bo nova filiala nudila strankam vse tiste storitve, tudi na

Inž. Fabio Bonini

socialnem področju, kakršne nudi centrala in agencije TKB v Trstu in okolici. Obenem je to odskočna deska za naprej, za napredovanje v duhu nove Evrope, za širjenje meddeželnih in meddržavnih operacij v sklopu Alpe-Jadrana in Pentagonale, za odpiranje še drugih filijal, denimo v Trbižu pa tudi v Trziču na Goriškem, da se bo poslovna mreža temeljito razpredla. Pač v skladu z možnostmi, ki jih odpirajo prenovitveni postopki v vzhodno in srednje evropskih državah oziro-

ma sprotno spreminjanje geopolitičnega sestava tega dela naše celine, zaradi katerega se območja, ki so bila še pred kakšnim letom dni docela obrobna nasproti Evropski skupnosti in nasproti velikim trgovsko-prometnim tokovom med njo in evropskim vzhodom, zdaj pomikajo v dejansko osrčje bodoče, združene Evrope.

Zato, da bi bila podružnica kos vsem tem nalogam in izzivom, je bilo seveda poskrbljeno tudi glede organika. Direktor Bonini nam je pojasnil, da bo zaposlovala banka zaenkrat okoli deset oseb. Polovica je domačih uslužbencev z večletnimi izkušnjami bodisi pri matičnem sedežu v Trstu bodisi pri drugih denarnih zavodih v videmski pokrajini; druga polovica pa jih je iz Trsta in jih bodo postopoma zamenjali s krajevnimi močmi, brž ko bodo te strokovno nared za to zahtevno delo.

Čedadsko podružnica Tržaške kreditne banke je v tako imenovani hiši Bellina v Ul. Carlo Alberto št. 17. Urnik za stranke: od 8.20 do 13.20 in od 14.45 do 15.45 vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah oziroma praznikih. Telefonske številke: (0432) 730314 - 730545 - 730504 - 730471 - 730388.

F. DRAGO GAŠPERLIN

Gostje na otvoritvi čedadske podružnice TKB

(Foto M. Magajna)

gospodarski dopis iz slovenije

Sestanek zaradi deviz

JOŽE PETROVČIČ

Tik pred beograjskimi nemiri, ki so povsem paralizirali celoten jugoslovanski oblastni vrh, so bili predsedniki republiških vlad iz vse države na skupnem sestanku pri predsedniku zvezne vlade. Zanimanje vseh predsednikov za prvi takšen sestanek na zvezni ravni (po izvolitvi novih republiških vlad) je bilo veliko. Pomemben je bil za Markovića, ki je hotel preveriti, če bo njegovih enajst (ali nekaj manj) točk minimalnega skupnega programa vzdržalo, in si tako zarisati krog, v katerem bi lahko skakal. Pomemben pa je bil tudi za republiške predstavnike vlad, saj naj bi dobili odgovor, kako bo letos s tistimi postavkami ekonomske politike, na katere ne morejo vplivati, ker so še v rokah zvezne vlade.

Ena od takih zveznih zadev so devize oziroma devizno poslovanje. Zvezna vlada je še vedno gospodar nad 6,5 milijarde dolarjev vrednimi državnimi deviznimi zalogami. Hkrati pa je doslej še vedno edini pogajalec, s katerim se hočejo glavne tuje finančne ustanove pogajati, ko gre za nove finančne aranžmaje za jugoslovansko gospodarstvo. Od teh finančnih sporazumov je namreč odvisno, kako se bodo letos sucale gospodarske zadeve v državi. Če takih sporazumov ne bomo sklenili, se bo gospodarski položaj strahovito poslabšal v vseh delih države.

Letos mora namreč Jugoslavija vrniti tujini 4,3 milijarde dolarjev (obresti in posojila). Priliv deviz še zdaleč ne zadošča za normalno poravnavanje teh obveznosti do tujine, zato mora država iskati druge poti: dobiti mora dodatna tuja posojila oziroma kakšno od drugih oblik finančne pomoči. Načrt za letošnje predvideval, da bomo iz tujine dobili več kot 4 milijarde dolarjev posojil in pomoči, vse pa je odvisno od pogajanj z Mednarodnim denarnim skladom (IMF). Če bodo pogajanja neuspešna, potem tudi tujega denarja ne bo. Noče ga posoditi Svetovna banka, od katere bi morali letos dobiti približno milijardo dolarjev, komercialnih posojil nečemo dati tuje poslovne banke (za letošnje pa je bilo predvideno,

da bi od njih dobili 650 milijonov dolarjev), od tujih vlad bi morali dobiti za slabo milijardo dolarjev blagovnih posojil in tako naprej. Zaradi naših notranjih razmer pa je mednarodni finančni žandar (IMF) že preložil pogajanja za tri mesece, kar pomeni, da bo lahko Jugoslavija dobila tujo finančno pomoč najprej šele jeseni in še to le, če bodo vse stvari v zvezi s pogajanjem teklo gladko. Za kaj takega pa ni prav nobenega dobrega znamenja...

Te devizne zagate, ki se jih seveda zavedajo v vseh republikah, saj so jih na svoji koži že občutili, so tiste, ki so prignale vse predsednike vlad v Beograd. Marković jim je lahko povedal to, kar je v ZDA spoznal Živko Pregl: da naj v Jugoslaviji najprej najdemo formulo, ki bo dovolj uporabna za tuje finančne pogajalce. Seveda misli Marković, da ima takšna formula za skupni imenovalec Jugoslavijo kot celoto (federalno, konfederalno ali še kakšno, vsekakor pa celoto) in seveda mislijo k samostojnosti obrnjeni deli države, da naj ima ta formula za izhodišče - suverene države. Prav zaradi tega je Slovenija ponudila možnost, da naj se začne IMF pogajati kar z vsakim posebej, saj bi morda dal Mednarodni denarni sklad svoje posojilo tudi posameznim republikam, če bi sprejelo obveznost, da bodo izpolnjevale zahtevano gospodarsko politiko. Pomanjkljivost tega predloga pa je v tem, da tudi ta pogajanja ne bi bila hitro opravljena (četudi bi se v državi za to možnost sporazumeli) in da se v tako imenovanem prehodnem obdobju ne bi mogli izogniti popolnemu gospodarskemu kolapsu.

Temu kolapsu pa se tudi v prijaznejših okoliščinah ne bo lahko izogniti, čeprav Marković obljublja, da bo devizni trg kmalu začel opravljati nekatere najosnovnejše funkcije. Vendar pa tej reklami ne kaže pretirano verjeti. Devizni trg bo morda lahko začel delovati v skrajno omejenem obsegu in le za zadovoljitev najosnovnejših potreb v državi; republiška gospodarstva nanj skorajda ne morejo računati. Devizni prilivi so namreč prepričljivi, devizne rezerve pa premajhne, da bi jih lahko uporabljali kot dalj časa delujoč stabilizator.

Italijani v Jugoslaviji o skorajšnjem popisu

KOPER — Pripadniki italijanske manjšine v Jugoslaviji ocenjujejo, da bo letošnji popis prebivalstva, ki bo trajal od 1. do 15. aprila, veliko bolj realno prikazal, koliko Italijanov zares živi v Jugoslaviji. Po zadnjih podatkih iz leta 1981 jih je bilo v Istri nekaj čez 15.000, vendar so tej številki jugoslovanski Italijani oporekali, češ da je posledica različnih oblik asimilacije, in se zavzeli za drugače oblike popisa. Prav zaradi številnih pripomb bodo v Sloveniji vse anketirance dodatno vprašali, kakšen jezik govorijo v družini in katerega v svojem okolju. »Popis ponuja možnost za vzpostavitev realnejšega etničnega ravnotežja, s tem pa večje možnosti za enakopravno življenje v Istri,« je na koprskem posvetu menil Antroonio Borne, predsednik nove skupščine Italijanov Istre in Reke in dodal, da narodnost potrebuje karse, da večje število tistih, ki se bodo izrekli za Italijane, saj bodo na ta način lažje uveljavili svoje pravice. Za primer je navedel Vrsar, kjer uradno 45 let ni bilo Italijanov, zdaj pa so nenadoma ugotovili, da jih tam živi vsaj sto in so začeli s kulturnim, družbenim in političnim življenjem.

»Vsa leta so nas učili in prepričevali, da število pripadnikov narodnosti ne vpliva na njihove pravice. V teoriji je to držalo, v praksi pa ne. Zato italijanska manjšina potrebuje čim večje število takih sonarodnjakov, ki se bodo ob popisu proglasili za pripadnike italijanske narodnosti, ne pa za kaj tretjega,« je razmišljal Leo Fusilli na omenjenem posvetu o tem, kakšen odnos zavzeti do popisa prebivalstva.

Že ob zadnjem popisu so imeli pripadniki italijanske narodnosti obilo pripomb. Predvsem zato, ker so prepričani, da je ugotovljeni statistični podatek (15.000 Italijanov) samo odraz takšne ali drugačne asimilacije, zaradi katere se pripadniki narodnosti niso hoteli ali želeli izreči za Italijane. Hkrati je bilo v

Istri sorazmerno veliko "Jugoslovancev" in neopredeljenih.

Na republiškem Zavodu za statistiko nam je Milena Ilič povedala, da bodo vsakega anketiranca (ob vprašanju po materinem jeziku in nacionalni pripadnosti) vprašali še, kakšen jezik uporablja v družini in kakšnega v okolju in bo iz teh štirih podatkov lažje (realneje) analizirati narodnostni sestav družbe. Prebivalci narodnostno izrazito mrežanih območij so prav ob popisu prebivalstva najbolj v zadregi. Tako nas je neka Pirančanka na primer vprašala, kako naj narodnostno opredeli svoje otroke, če je sama Italijanka, mož Srb, ki že toliko časa živi v Sloveniji, da se ne čuti več pravega Srba, otroci pa hodijo v slovensko šolo. Mar ne bo vsaka izjava o njihovi narodnostni pripadnosti tem otrokom vsiljena in bodo šele čez deset ali več let imeli priložnost povedati, kakšne narodnosti pravzaprav so? Na njihovo izjavo pa bo lahko vplivalo več stvari — od kulturnih vplivov, družinskih, političnih... do povsem osebnih koristi.

Prav na koprskem posvetu italijanske manjšine je bilo namreč slišati tudi medklic, da se bodo za Italijane zdaj mnogi proglasili tudi zato, ker se je začelo šušljati o dvojnem državljanstvu (ki naj bi ga bili deležni pripadniki manjšine), o italijanskih pokojninah in drugih ugodnostih. Kdo pravi, da na ta način ne bi bila mogoča tudi asimilacija v nasprotno smer? se zdaj sprašujejo vsi, ki vnaprej analizirajo možne rezultate aprilskega popisa.

Na posvetu v Kopru smo lahko slišali tudi nekaj statističnih podatkov o narodnostni sestavi prebivalstva v istrski zgodovini. Leta 1910 je bilo v Istri (vključno z Opatiijo in Miljami) 138.456 Italijanov in 149.645 Hrvatov in Slovencev. Leta 1921 je bilo 181.818 Italijanov in 99.727 Slovencev in Hrvatov, leta 1945 pa 234.136 Hrvatov in Slovencev in 92.788 Italijanov.

BORIS ŠULIGOJ

Poslej enostavneje do izvirne oblike priimkov, ki jih je znakazil fašizem

Kot smo že poročali, je poslanska zbornica 13. marca dokončno odobrila zakon o vrnitvi izvirnih priimkov, ki so bili poitalijančeni za časa fašizma. Zakon, ki so ga predložili senatorji Battello, Spetič, Tedesco Tatò in Maffioletti, je senat odobril že 18. aprila 1990. Povzemamo glavne točke zakona.

Prvi člen pravi, da se priznava pravica do pridobitve izvirne oblike imen in priimkov, ki so bili spremenjeni med fašističnim režimom na prilaščenih teritorijih z zakonom št. 1322 od 26. 9. 1920 in št. 1778 od 19. 12. 1920. To pravico ima vsakdo, ki mu je bil priimek poitalijančen, a tudi zakonska družica, sorodniki in vsi potomci s tem priimkom. V drugem členu je rečeno, da je treba prošnjo za pridobitev izvirnega priimka predložiti tisti prefekturi, ki je uveljavila odredbo o njegovi spremembi. Prošnji gre priložiti izvleček rojstnega lista s pripombami in popravki vred ter družinski list. Če pa pokrajina, v kateri je bila prefektura med fašizmom, zdaj ni več na italijanskem ozemlju, je prošnjo potrebno vložiti pri tržaški prefekturi in ji priložiti poleg izvlečka iz rojstnega lista

notarski akt, iz katerega naj bo razvidna sprememba priimka.

Če bo prošnja za povrnitev izvirnega priimka zavrnjena, bo mogoče v teku dveh mesecev vložiti priziv na pravosodnega ministra, ki bo o zadevi odločil, kot navaja tretji člen zakona, po posvetu z državnim svetom.

Po četrtem členu se dekret o vrnitvi izvirnega priimka uradno vpiše v seznam rojstev v občini, kjer se nahaja rojstni list dotičnega, a priimek mora občina oziroma vsaka druga pristojna uprava uradno zabeležiti na vseh listinah, registrih idr.

V smislu 5. člena se določba iz I. odstavka člena 162 kraljevskega odloka št. 1238 od 9. 7. 1939 izvajata tudi v primeru, ko prizadeta oseba ni v gmotnih težavah.

Iz 6. člena je razvidno, da ostanejo do začetka izvajanja tega zakona v veljavi dosedanje postopki za povrnitev izvirne oblike priimka, tako tudi tisti, ki zadevajo nemško govoreče državljane v bocijski pokrajini.

Zadnji člen pa določa, da je mogoče zaprositi za pridobitev izvirne oblike imena z ločeno prošnjo ali pa skupaj s tisto, s katero dotični zaprosi za povrnitev prvotnega priimka.

KD in DSL pred novimi odgovornostmi

TRST — Deželno vodstvo Krščanske demokracije je začelo priprave na strankino vsedržavno organizacijsko konferenco, ki bo konec maja v Milanu. Na zasedanju v Vidmu so člani vodstva — po počastitvi spomina Carla Donat Cattina — soglasno odobrili poročilo deželnega tajnika Bruna Longa, ki je poudaril pomen milanske konference in jo označil kot priložnost za to, da privabi stranka v perifernih predelih ter v kulturnih in družbenih stvarnostih čim več ljudi k oblikovanju novih političnih in programskih predlogov v luči velikih sprememb, do katerih je prišlo v zadnjih nekaj letih tako v Italiji kakor v svetu. V ta namen bodo organizirali vrsto srečanj krajevnega značaja, zatem pa še deželno organizacijsko konferenco.

Na soočenje z novostmi znotraj in zunaj državnih meja se pripravljata tudi deželno vodstvo Stranke demokratične levice, ki je sklicalo za jutri, 23. marca, deželni kongres. Odvijal se bo v gledališču Ristori v Čedadu. Skupščina bo ustanovila deželni odbor stranke in deželno jamstveno komisijo. Med osrednje teme kongresa, ki se ga bo udeležil tudi član vsedržavnega vodstva SDL Mauro Ottaviano (zadolžen za notranje strankine probleme), spadajo: opredelitev programskih prioritete strankine politike v Furlaniji-Juljski krajini; ponovna navezava oziroma utrditve stikov z delovnimi ljudmi, z malim in srednjim podjetništvom ter z združenim svetom; določitev predlogov institucionalne narave. Posebej bodo govorili še o avtonomiji stranke in deželnem merilu, ki naj bi se odrazila tako v simbolu kakor v sestavi posebnega statuta. Za kongres so sestavili dve delovni skupini.

Benati p.i. Ugo

ŠIVALNI STROJI ZA INDUSTRIJO

ZASTOPNIK NECCHI - RIMOLDI
PRODAJALEC ADLER - DULKOPP - PFAFF
NOŽI: KM - EASTMAN - MAIMIN itd.
LIKALNIKI - POSEBNE NAPRAVE C F

NADOMESTNI DELI - OPREMA - VELIKA IZBIRA RABLJENIH STROJEV
Videm (Udine) - Ul. del Pioppo 44 - Tel. (0432) 403222 - Fax 402358

Nova devinsko-nabrežinska uprava pred precej zahtevnimi nalogami

A black and white portrait of an elderly man with a serious expression, wearing a dark sweater over a collared shirt. The image is grainy and has a high-contrast, almost graphic quality. The man's face is the central focus, with deep wrinkles and a stern look. He is looking directly at the camera. The background is a mottled, textured grey. The lighting is dramatic, coming from the side, casting shadows on his face. The overall mood is somber and contemplative.

A black and white portrait of a man with a full beard and mustache, wearing thick-rimmed glasses. He is dressed in a dark suit jacket, a white collared shirt, and a patterned tie. The background is a plain, light-colored wall.

S. T.

Na srečanju s novinarji je tekla beseda tudi o Sesljskem zalivu v luči nedavnega odloka ministra za kulturne dobrine, ki je začasno zamrznil projekt družbe Fintour. Demokratični levicariji so prepričani, da je ministrski dekret neposredno dal prav vsem tistim, v prvi vrsti KPI, ki so vseskozi opozarjali, da ta načrt ne upošteva splošnih koristi občinske skupnosti ter da je preveč v sozvočju s potrebami lastništva zaliva.

Pokrajinski tajnik PSI Alessandro Perelli pa je izrazil zadovoljstvo nad izložitvijo socialističnega župana in nove občinske uprave. »Socialisti so se v težkih pogojih borili za dosego dveh ciljev: da se prepreči predčasne upravne volitve in da se Občini zajamči tako upravo, ki bo temeljila na obnovljenem sodelovanju med dosedanjimi zavezniki.« Perelli je prepričan, da pomeni župan PSI jamstvo za dobro delovanje odbora in za izvajanje nekaterih prioritarnih nalog, začenši z oblikovanjem statuta in z nadaljnjim postopkom za Sesijski zaliv v okviru sožitja med obema skupnostima, ki ga bo treba po Perellijevem mnenju okrepiti.

Srečanje med Richettijem in Pelhanom na tržaškem županstvu

Številne možnosti sodelovanja med Trstom in Novo Gorico

Na sliki (foto Maqajna) srečanje med županoma Richettijem in Pelhanom.

Pesnik Marko Kravos drevi gost openske Knjižnice P. Tomažič

Sedanja huda kriza Primorskega dnevnika predmet razprave na ponedeljkovem večeru DSI

Ob koncu je spregovorila še Breda Pahor, ki se je v svojem posegu omejila predvsem na sindikalno plat finančne krize ZTT. Lastništvo namreč grozi, kot je že znano, z odpustom ene tretjine vseh uslužbencev, to pomeni 49 oseb. Med njimi je 11 časnikaarjev. Vendar pa pri tem ne gre samo za socialno vprašanje, je nadaljevala Breda Pahor. S tolikšnimi odpusti bi se tudi kvaliteta Primorskega dnevnika znatno znižala, bodočnost našega časopisa pa je samo v vedno popolnejšem poročanju. (h1)

Delokrog novega KD Grad bo zajel tudi bližnje Ferluge **Tudi Bani imajo svoje društvo**

tvo želi biti odprto vseh vaški skupnosti in najti sodelovanje tudi z italijansko govorečimi vaščani, ki želijo prispevati k razvoju vasi. Seveda je društvo slovensko in včlanjeno v Zvezo slovenskih kulturnih društev. Varovalo bo kulturno zakladnico iz preteklosti in hkrati dajalo nove pobude na kulturnem in družabnem življenju. V vasi želi biti družbeni povezovalac, v

Na sliki (foto Magajna) predsedstvo občnega zbora novoustanovljenega društva Grad od Banov.

Drevi na Katinari koncert v cerkvi

V cerkvi sv. Trojice na Katinari bo drevi ob 20.30 celovečerni koncert, s katerim se bodo začele javne prireditve ob 200-letnici katinarske osnovne šole. Nastopila bosta organist Andrej Pegan s skladbami Cabanillesa, Bacha, Mozarta, Karg-Elerta in Petralija, ter Godalni kvartet Glasbene matice, ki se bo predstavil z deli Marjana Lipovška in Mozarta.

Paraliza na Fernetičih Zahteve po nujnih posegih za preklic bele stavke

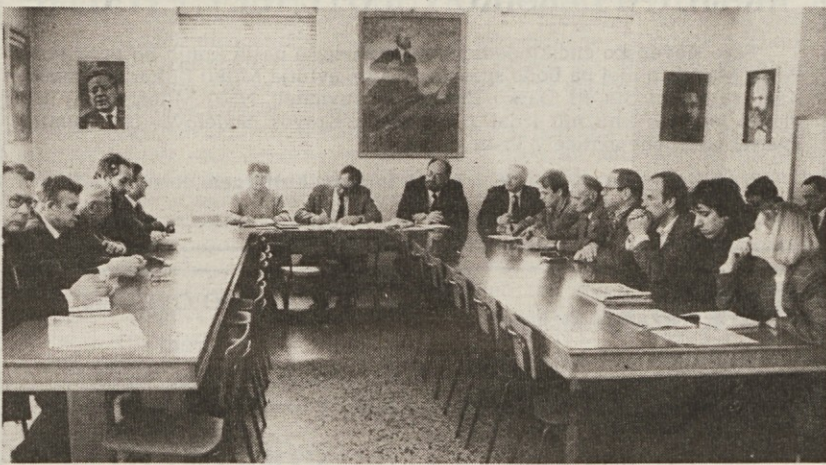
Mejni prehod oziroma tovorni terminal na Fernetičih ostaja še naprej prostor zasilnega bivakiranja za vozniške nepregledne vrste tovornih vozil, katerih število je že krepko prekoračilo tisoč. Carinski uslužbenci, ki se v okviru bele stavke vzdržujejo opravljanja nadurnega dela, razcarinijo dnevno le nekaj desetlin tovornjakov, njihovo mesto v vrsti pa nemudoma zasedejo nova vozila, namenjena čez mejo. Začaranega kroga tako ne more biti konec, kaos pa se bo nadaljeval vse dokler ne bodo pristojne oblasti odpravile vzrokov za belo stavko.

Za to se je v dopisu, ki ga je naslovil na pristojne vladne oblasti, zavzel predsednik Pokrajine Crozzoli, ki je med drugim zapisal, da je položaj na meji nesprijemljiv tako s higiensko-sanitarnega vidika kot z gospodarskega, povrh pa je opozoril, da bi lahko škodoval komercialno-finančnemu razvoju Trsta prav v trenutku, ko se mu odpirajo mednarodne perspektive.

Predsednik tovornega terminala na Fernetičih Pavel Colja pa se je včeraj sestel s pokrajinskim tajnikom PSI Perellijem, s katerim je ocenil hud položaj oziroma paralizirano prevozno, ki jo je bela stavka carinikov povzročila na mejnih prehodih v pokrajini in še zlasti na Fernetičih. Pri tem je Colja opozoril na veliko ekonomsko škodo, ki jo stavka povzroča trgovskim operaterjem, spediterjem, pristaniškim dejavnostim in torej celotnemu tržaškemu proizvodnemu sistemu. Terminal je povsem nagneten s parkiranimi tovornjaki, ki čakajo na razcarinjenje, le-to pa poteka skrajno počasi zaradi strogega izvajanja pravilnika kot oblike protesta carinskih uslužbencev - je dodal Colja - vrsta, ki sega od Fernetičev vse do Opčin, pa povrh ovira tudi normalen promet.

Perelli pa je s svoje strani opozoril na zelo negativne posledice tega položaja za tržaško pristanišče, zaradi česar se je osebno obrnil na finančnega ministra Formico z zahtevo po nujnem posegu za prenehanje bele stavke in za že dolgo zahtevano ureditev in okrepitev carinske službe na Tržaškem.

Koordinator Komunistične obnove v Trstu Predstavniki Slovencev pri poslancu Garaviniju

Gibanje za Obnovo komunistične prisotnosti se bo tudi v prihodnje zavzemalo za pravice Slovencev v Italiji in bo naredilo vse, kar je v njegovi moči, da bi parlament čimprej sprejel pravičen zakon o zaščiti. To zagotovilo je v torek dal predstavništvu Slovencev poslanec Sergio Garavini, koordinator gibanja za Obnovo komunistične prisotnosti. Skupno z Garavinijem so se srečanja s predstavništvom Slovencev udeležili še sen. Stojan Spetič, bivša senatorka Jelka Gerbec, Antonino Cuffaro, Fausto Monfalcon in drugi zastopniki gibanja.

Pogovor s predstavniki manjšine, ki so poslancu obrazložili probleme, težave in zahteve slovenske narodnostne skupnosti, je bila ena od glavnih točk v programu enodnevnega obiska, ki ga je imel Sergio Garavini v Trstu. Po srečanju s predstavniki manjšine se je Garavini srečal z vodstvom Primorskega dnevnika in Založništva tržaškega tiska, katerim je prav tako zagotovil vso podporo gibanja v reševanju težav edinega slovenskega časopisa v Italiji. Skupno z vodstvom časopisa in ZTT so Garavini in ostali predstavniki gibanja razčlenili vse možne korake na vsedravnini in na krajevni ravni, ki bi lahko omogočili premostitev krize Primorskega dnevnika.

Zvečer je poslanec Garavini končal svoj obisk v Trstu z zborovanjem v dvorani v Ul. Madonnina, na katerem je sodeloval tudi sen. Stojan Spetič. V svojem govoru je koordinatorko gibanja za Obnovo komunistične prisotnosti med drugim poudaril, da je treba o sedanjih krizi Andreottijeve vlade razpravljati v parlamentu, ki mora razčleniti politične in družbene aspekte krize ter sprejeti primerne ukrepe.

V nadaljevanju je Garavini ostro napadel predsednika republike Cossiga in ga obtožil, da se je lotil prave militaristične kampanje. Po Garavinijevi oceni je predsednik republike presegel dovoljene meje in je zato zahteval, naj mu pristojni organi, predvsem pa vlada naslovijo oster protest. Parlamentarci gibanja so se že angažirali v tej smeri.

Koordinator gibanja za Obnovo komunistične prisotnosti je končal svoj poseg z napadom na DSL, katero je obtožil, da ni ne vladna ne opozicijska stranka. Zavzel se je za enotno nastopanje leve, ki naj napolni praznino v opoziciji in pozval tudi k strpnemu reševanju problema sedežev.

Na sliki (foto Magajna): predstavniki Slovencev med razgovorom z zastopniki gibanja za Obnovo komunistične prisotnosti.

Boj za obnovo notranje pogodbe Zaradi prekinitve pogajanj napovedali stavke v ACT

Sindikalna pogajanja v konzorcijskem prevoznem podjetju ACT, ki zadevajo obnovo notranje dodatne delovne pogodbe (zaprda je bila že leta 1989) so se prekinila in po prepričanju sindikatov prevoznikov konfederacij CGIL, CISL, UIL in sindikata FAISA-CISAL je za to krivo vodstvo tržaškega prevoznega podjetja. Delavci namreč zahtevajo (v strogem spoštovanju delovne pogodbe in zakonov, je rečeno v tiskovnem sporočilu sindikatov, ki pa ga ni podpisal sindikat prevoznikov UIL) denar, ki so si ga prislužili s povečanjem proizvodnosti v podjetju in ki od leta 1989, ko je zapadla zadnja notranja pogodba, omogočajo višjo raven prevozne službe kljub občutnemu skrčenju osebja. Po podatkih iz sindikalnega sporočila se

je število letno opravljenih kilometrov povečalo za 700 tisoč, število zaposlenih se je od leta 1989 skrčilo od 1260 na 1020, medtem ko se je opravljeno nadurno delo zmanjšalo za okrog 15 tisoč ur. To je samo nekaj rezultatov izvajanja načrta za preureditev prevozne mreže, medtem ko so se splošni delovni pogoji (še zlasti vozniškov) močno poslabšali zaradi poslabšanja prevoznosti ulic in cest iz dobro znanih razlogov.

Delavci ACT so spričo zaprtosti in neobčutljivosti podjetja torej prisiljeni k sindikalnemu boju za doseg svojih pravic, čeprav se dobro zavedajo posebnosti svoje službe in tudi socialnega pomena javnega prevoza. Zato so se odločili, da bodo od včeraj znova opravljali nadurno delo in višje delovne naloge, za mesec april pa so napovedali 28 ur stavke, od katerih bodo prve štiri ure izvedli 10. aprila.

Sindikat prevoznih delavcev UIL-Transporti pa je včeraj objavil ločeno tiskovno sporočilo, v katerem naznanja razdor med CGIL in CISL na eni in UIL na drugi strani, kar pomeni, da v tem trenutku probleme delavcev ACT ne bo mogoče reševati enotno. Jabolko spora predstavlja zgoraj omejen avtonomni sindikat CISAL, ki se je udeležil pogajanj na domnevno povabilo CGIL ali CISL, s čimer se po mnenju UIL krči pogajalska moč treh konfederacij, povrh pa so tudi zahteve avtonomnega sindikata precej različne od platforme CGIL, CISL in UIL.

Vendar se UIL kljub po njegovem mnenju nekorektnemu ravnanju CGIL in CISL ne odpoveduje vlogi resnega sindikata - piše v tiskovni noti - zato bo še naprej sodeloval pri pogajalski mizi. Ob tem pa dodaja popolnoma negativno oceno predloga za dodatno delovno pogodbo, ki ga je prav včeraj predstavilo vodstvo ACT, in potrjuje vse že napovedane protestne akcije in morebitne nove oblike sindikalnega boja v zakonsko določenih okvirih.

Mednarodni forum o krepitvi sodelovanja v delovni skupnosti AJ

Vsederavnini svet za gospodarstvo in delo Cnel prireja danes na Pomorski postaji mednarodni forum podjetnikov in delavcev območja Alpe-Jadran. Na posvetu, ki se pričanja ob 9.30, bodo razpravljali predvsem o možnostih konkretnjega sodelovanja med članicami delovne skupnosti in vidu številnih sprememb, ki so nastale in še nastajajo v srednji in vzhodni Evropi.

Izhodišče za razpravo bo dokument, ki ga je skupščina Cnela sprejela septembra lani: v njem se naglašajo nujne pomoči vzhodnoevropskim državam, ki so zavrgle komunistični režim, gospodarsko sodelovanje pa naj bi potekalo preko že obstoječega organizma, ki pa ga je potrebno ponovno ovrednotiti. Gre za delovno skupnost Alpe-Jadran, ki jo nameravajo razširiti na Čehoslovaško.

■ **Miljska CGIL** in odsek za okolje tržaške konfederacije CGIL prirejata jutri ob 17.30 na družbenem sedežu Olimpia v Miljah javno zborovanje o programskih smernicah miljske občinske uprave in predlogih, ki jih je predvsem v zvezi s skladišči utekočinjenega plina GPL iznesel sindikat CGIL.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi naše drage

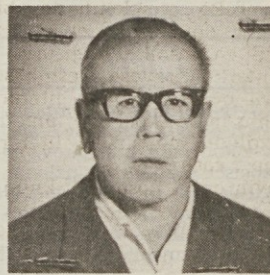
Bogomile Daneu vd. Gherlani

Otroci z družinami

Trst, 22. marca 1991

Ob 10. obletnici smrti dragega očeta

Želkota Čoka

se ga z ljubeznijo spominjajo žena Milka, sinova Svetko in Aldo ter hčerka Meri z družinami.

Lonjer, 22. marca 1991

Tudi letos zadovoljiv odziv občinstva na prireditve SKD Slavec Zaključek Ricmanjskega tedna z večerom domačih izvajalcev

V torek, na god sv. Jožefa zvečer, se je v Ricmanjah v prijetnem domačem vzdušju zaključil niz kulturnih srečanj, ki jih je ob prazniku vaškega patrona priredilo vaško SKD Slavec. Po večdnevni razstavi in pokušnji letošnjega vinskega pridelka iz ricmanjske in loške okolice, po petkovem zborovskem koncertu kriškega dekleškega zbora Vesna (tega srečanja se je udeležilo nekaj uglednih gostov, med katerimi tudi dolinski župan Pečenik), po prav tako glasbenem sobotnem večeru, ki je bil z orkestrom Muja D.O.C. Band posvečen predvsem jazzovskemu ritmu in melodijam, je društveno praznovanje sv. Jožefa kronala še torkova veselica, sodobnim časom prilagojena vaška prireditev s pridihom čitalniške tradicije.

Večer je bil posvečen domačim izvajalcem: tako je po uvodnem voščilu vsem Pepijem in Pepcam prvi nastopil MePZ Slavec-Slovenec in pod vodstvom Danijela Grbca zapel pet pesmi iz svojega novejšega repertoarja. Kot po že nekaj let ustaljeni navadi je zaključni večer Ricmanjskega tedna poživil nastop dramske skupine SKD Slavec. Veseloigro Stari grehi Josipa Stalbe so v režiji Draga Gorupa res prijetno učinkovito uprizorili Peter Terčon, Roberto Biagi, Sarina Paoli, Magda Samec, Alenka in Tamara Santic, Neva Kuret in Massimo Krasna. Po velikem uspehu in navdušenem odzivu občinstva, za katerega je bila dvorana skorajda pretesna, bodo torkovo prireditev ponovili v nedeljo, 24.

t. m., ob 18. uri, seveda v ricmanjski Babni hiši. (dam)

Na sliki (foto Magajna) prizor iz veseloigre Stari grehi, s katero se je v torek zvečer zaključil letošnji Ricmanjski teden.

V soboto otvoritev v galeriji občinske palače Costanzi

Razstava fotografij o nacističnih uničevalnih taboriščih in Rižarni

V soboto ob 18. uri bodo odprli v občinski galeriji palače Costanzi fotografsko razstavo "Rivisitando i lager" (Premisliti taborišča), ki jo je pripravilo Vsedržavno združenje bivših deportirancev ANED v sodelovanju z Občino Trst, Občinskimi zgodovinskimi muzejem in muzejem v Rižarni.

Razstavili bodo 80 fotografij, ki so jih posneli evropski fotografi Raymond Depardon, Bruno Fabello, Markus Hirth, Paola Mattioli, Harald Nadolny in Marion Schwanengel. Umetniki so s človeško občutljivostjo ujeli v objektiv detajle uničevalnih taborišč, obiskali so tako taborišča, kot so Auschwitz, Birkenau, Majdanek, Mathausen in Rižarna.

Tržaški župan Richetti je v predstavitvi razstave dejal, da gre za posnetke, ki mečejo "vzmemljivo senco" nad našo civilizacijo. Občinski odbornik za kulturo Pacor pa je naglasil, da je ponoven premislek toliko bolj aktualen, ker je hkrati odgovor na polemike, ki sta jih sprožila Faurisson in Pisanò.

Fotografije kažejo kraje, ki so danes spoštljivo urejeni muzeji, vendar so v njih vidni znaki pretekle groze. V leporejeni sobi so tako še danes kovčki, ki so jih lastniki pustili, saj so v taborišču omagali, nacistični rablji pa so jih (ljudi) zažgali. Iz sten Rižarne še vedno odmeva

nekdanja groza, prav tako grozeči so izvidni stolpi Auschwitza ali pa barake na neskončnih ravninah Birkenaua.

Ob razstavi so ponatisnili tudi izčrpen katalog in v njem posvetili več strani Rižarni pri Sv. Soboti. Bralec se bo lahko tako dokumentiral o zgodovini edinega uničevalnega taborišča v Italiji ter o trudu, ki je bil potreben za to, da je postala Rižarna državni spomenik.

Vsekakor je razstava pretresljiv zgodovinski dokument in hkrati umetniški "vpogled". Odprta bo do 26. aprila in sicer od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ob delovnikih ter od 10. do 13. ure ob praznikih.

DSL tudi v Križu

Tudi v Križu so pred kratkim formalno ustanovili krajevno sekcijo Demokratične stranke leve. V pričakovanju kongresa je bil za koordinatorko delovanja imenovan Severino Sedmak. Prva naloga bo sedaj včlanjevanje. Sekcija bo prihodnji teden dala pobudo za širši sestanek, na katerem bo tekla beseda o prireditvi enotnega prvomajskega praznika v Ljudskem domu.

Ustanova IACP odobrila proračun za letošnje leto

Na svoji zadnji seji je upravni svet ustanove za ljudska stanovanja IACP z veliko večino (povoljno se je izreklo osem članov, dva pa sta bila proti) odobril proračun za letošnje leto. V posebnem tiskovnem sporočilu se poudarja, da je ustanova lansko leto zaključila z uravnoteženo bilanco, in sicer pri vsoti 44 milijard in 900 milijonov lir. Predsednik Terpin je na seji povedal, da so obračunski dokument razdelili v dva dela: v prvem so z gospodarskega vidika analizirali dohodek in stroške v zvezi z upravljanjem premoženja, v drugem pa so preko izdatkov in prejemkov, podali finančni obračun. Tudi proračunski dokument je razčlenjen na finančni, gospodarski in premoženjski del, kot predpisuje deželna zakonodaja.

Predsedstvo ustanove, ki ga sestavljata predsednik Terpin in podpredsednik Zigrino, je na seji v grobih obrisih predstavilo glavne cilje letošnje dejavnosti. Predsednik Terpin je med drugim poudaril, da bodo pospešili prodajo stanovanj sedanjim najemnikom, podpredsednik Zigrino pa je govoril o notranji preureditvi organizacije dela in organika, s čimer nameravajo izboljšati usluge ustanove.

Predsednik Terpin je med drugim izrazil upanje, da bodo v letošnjem letu začeli izvajati reforme ustanov IACP, s čimer bi lahko te ustanove bolj opravljale svojo funkcijo. Po njegovem mnenju bi bilo treba odvojiti gospodarsko vlogo od socialne. Na seji so seveda tudi povedali, koliko stanovanj bodo lahko izročili interesentom v letošnjem letu.

V prometni nesreči v Ul. Caboto lažje ranjen 26-letni motorist

Na ortopedskem oddelku katinarske bolnišnice so včeraj popoldne nekaj pred 17. uro sprejeli na zdravljenje 26-letnega električarja Davideja Vascotta, ki stanuje v Ul. S. Michele 10. Fant se je lažje ranil v prometni nezgodi, do katere je prišlo v Ulici Caboto blizu avtomobilskega predstavništva Ford. Vascotto se je peljal z motornim kolesom honda, ki je iz še nepojasnjenih razlogov prišlo do trčenja s fiatom tipo, ki ga je upravljal Giuseppe Pangos iz Nabržine-Kamnolomi 79.

Medtem ko je Pangos ostal nepoškodovan, so za motorista zdravniki ugotovili hudo poškodbo noge in številne udarce. Zdraviti se bo moral 20 dni.

S trebuhom za kruhom

Množičnosti ilegalnih prehodov jugoslovansko-italijanske meje noče biti konca. Pred dnevi so karabinjerji v sklopu 24 urah zaustavili več kot sto tujih državljanov, ki so se iz daljne Šrilanke, pa tudi iz Bolgarije in Turčije podajali s trebuhom za kruhom v bogate zahodnoevropske države, včeraj pa so prišli 20 Šrilančanov. Miljski karabinjerji so jih ustavili na hitri cesti, po kateri so se peljali v natrpanem furgonu, ki ga je upravljal jugoslovanski državljan. Njega so prijaviili sodišču, Šrilančane pa pospremili na mejo.

V Škednju kvalitetno srečanje pevskih zborov

V društvu Ivan Grbec v Škednju je bilo v nedeljo popoldne že tradicionalno srečanje ženskih pevskih zborov, pod geslom »Zapojmo si pesem veselo«. Organizatorke so bile tokrat pevke domačega zbora, ki so gostile še ženski pevski zbor KD Prosek-Kontovel in pevsko skupino »Plazniška dekleta« iz avstrijske Koroške, medtem ko so pevke zbora Tabor z Opčin, zaradi tehničnih ovir, sodelovale na srečanju le pri skupnem nastopu vseh pevk ob izvedbi skladbe »Pesem žena«, ki so jo vse zapele veselo »ob upanju na boljše življenje in v veri do sočloveka - brata, v boju za mir«.

Pevke so se predstavile z bogatim sporedom ljudskih, pa tudi umetnih pesmi, med katere so vključile tudi dve Gallusovi skladbi v počastitev 400-letnice njegovega rojstva, kot tudi skladbe Radovana Gobca in še dve italijanski skladbi.

Plazniška dekleta iz fare Št. Lipš (na sliki - foto Magajna) so predstavljala veliko novost srečanja, predvsem zaradi izbire pesmi, ki so jih zapele, pa tudi zaradi samega nastopa - skupina šteje namreč samo pet pevk - ki pa so pokazale, kaj vse je mogoče doseči na področju petja ženskih pevskih zborov in skupin, če so glasovi

lepi, ubrani, če delujejo in ustvarjajo svoje programe z veseljem, če so torej tudi pevke same prepričane v svoje delo.

Če smo prisostvovali srečanju tako pomembnega števila pevk z našega področja, če smo uživali ob lepem in dovršenem petju različnih skladb, ne gre seveda samo zasluga resnično dobrim pevkam vseh treh nastopajočih zborov, temveč tudi njihovim pevodjem: Boži Hrvatič, Miranu Žitku in Ireni Brežjak. Ni namreč lahka naloga voditi zborovsko petje: ko pa gre za ženske ali dekleške skupine, je ta problem še bolj zapleten. Zbori, ki nastopajo na tradicionalnih srečanjih, so pokazali, da je to mogoče: da razpolagamo resnično z velikim bogastvom, kar zadeva ženske glasove, da imamo odlične pevodje, da pa imamo tudi pevke, ki so pripravljene žrtvovati veliko svojih večerov in prostega časa samo iz ljubezni do lepega petja, do naše pesmi.

Prijetna družabnost, ki jo znajo v Škednju vedno ustvariti, povezana še s podelitvijo šopkov cvetja in priložnostnih daril, pa tudi z obljubo, da se bodo podobna srečanja še nadaljevala, je zaključila to lepo in uspelo prireditve. (nl)

»Zlata ribica« v nedeljo v sesljskem centru Štrekelj

Ena od novih pobud, ki jih Odborništvu za šolstvo v devinsko-nabrežinski občini želi nuditi svoji najmlajši populaciji, je prireditvena dejavnost. Sem spadajo razne iniciative, primeren interesom otrok in njihovih staršev. Sedež je prenovljena stavba šole »Štrekelj« v Sesljanu, Dom za kulturo mladih. Prireditvena dejavnost se je sicer začela decembra z miklavževanjem za otroke občinskih otroških vrtcev, februarja pa so iste otroke povabili v Center na pustovanje.

Na vrsti je nova pobuda: krajša lutkovna sezona. Lutke se pri nas še vedno premalo poznajo in cenijo, čeprav so bistvenega pomena za estetsko vzgojo otrok. S svojim direktnim in bogatim jezikom delujejo na čustveni in razumski ravni, razvijajo ustvarjalnost in domišljijo ter vzbujajo željo po nadaljnjem spoznanju pomena oblik in zvokov. Center Štrekelj bo v svoji sezoni ponudil nekaj kvalitetnih lutkovnih predstav. Prva, v nedeljo, 24. marca, ob 10.30 je ZLATA RIBICA v izvedbi profesionalnega lutkovnega gledališča Papilu. Vodita ga Maja in Brane Solce iz Ankara, ki se že dolgo let ukvarjata z lutkarstvom. Posebnost njunega gledališča (ime Papilu je skrajšana oblika besed papi-rnate lutke) so ravno lutke, izključno iz papirja, neke vrste poenostavljeni origami.

Lutke so včasih ploščate, včasih reliefne, drugič ogromne, ali pa senčne; pravzaprav so v vsaki predstavi drugačne. Zaživijo v enostavnih zgodbah, namenjenih predvsem predšolski publiki. Predstave skoraj spominjajo na animirane filmske risanke in navdušujejo tako otroško kot odraslo publiko zaradi preprostosti in sugestivnosti. Gledališče Papilu je v zadnjih letih poželo veliko ugodnih kritik. Prejelo je vrsto priznanj in vabil na različne mednarodne lutkovne in gledališke festivale doma in v tujini (omenimo med drugim festival »Gledališče mladih-Teatro ragazzi« v Miljah). Redno gostuje po vrtcih in šolah s predstavami in delavnicami za otroke in vzgojitelje. S predstavo »Potep« je leta 1989 prejelo najvišje priznanje na Festivalu jugoslovanskih lutkovnih gledališč na Reki.

Po ZLATI RIBICI, ki je predelava stare ruske pravljice, bomo prisostvovali še krajši igrici ZRCALCE, goste pa vabimo še na ogled razstave ANIMACIJA SKOZI PAPIR, to je izdelkov, ki so nastali v okviru tečaja za animatorje (SDZPI s. l. 89/90).

Za konec naj bi še omenili, da je v načrtu še ena lutkovna predstava in tradicionalni izlet, v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev v ljubljansko Lutkovno Gledališče.

NEVA BAK

čestitke

Za 79. rojstni dan, ki ga je praznoval STANISLAV LEGIŠA iz Prečnika mu želijo še na mnoga leta v zdravju in zadovoljstvu žena in otroci z družinami.

Pred enim tednom je privekala na svet mala GIORGIA - CHRISTINE. S srečnima staršema se veselijo nona Olga, nono Giorgio in Rosana.

izleti

KD Rovte-Kolonkovec organizira 8-dnevni izlet od 30. marca do 7. aprila, ob priložnosti velikonočnih praznikov, na Češko. Prenočišče s polnim penzionom bo v Luhačovicah, kjer so tudi terme. Na razpolago je še nekaj mest. Odhod ob 6. uri s Stare mitnice (Barriera Vecchia). Za informacije in vpisovanje tel. na št. 827528 ali 817239.

Združenje aktivistov in invalidov NOB, KRUT in Društvo slovenskih upokojencev v Trstu obveščajo, da je še nekaj prostih mest za enotedensko bivanje v Moravskih Toplicah. Vpisovanje in informacije na sedežu organizacij v Ul. Cicerone 8/b tel. 360324.

razne prireditve

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši - Prosvetni dom - Opčine, priredi danes, 22. t. m., ob 20.30 literarni večer: PESNIK V ZRCALU. O svojih ustvarjalnih skrbih bo govoril MARKO KRAVOS. Ob kritičnem premisleku bo njegovo poezijo interpretirala Bogomila Kravos. S kratko predstavitev bo večer uvedla prof. Marija Pirjevec.

PD Mačkolje prireja ob priložnosti gostovanja MePZ iz Logatca CELOVEČERNI KONCERT jutri, 23. marca, ob 20. uri v srenjski hiši v Mačkoljah. Vljudno vabljeni.

KD Kraški dom vabi danes, 22. t. m., ob 20.30 na ogled diapozitivov MALDI-DO GRINGO (vtisi diptovanja po Mehiki in Gvatemali), ki jih je prikazal Bruno Križman v Kulturnem domu na Colu.

Pevski zborček Kresnice od Sv. Ivana vabi na veseloigro Adrijana Rustje IG-RAJMO SE ZIMO. Prireditve bo v nedeljo, 24. t. m., ob 17. uri v Marijinem domu v Ul. Brandesia 27.

Klub prijateljev vabi na ogled filmov S POTOVANJ PO SVETU inž. Marjana Jevnikarja v sredo, 27. t. m., ob 16. uri v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Sledi družabnost.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA

Ob izidu prve knjige, posvečene Tržaški pokrajini, bomo slovesno predstavili

KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENCEV V ITALIJI

Prvo slovensko enciklopedično publikacijo o naših krajih bo predstavil Pavle Merku, o njej pa bodo spregovorili še: avtorja Milko Bufon in Aleksej Kalc, ravnatelj SLORI Darko Bratina in ravnatelj NSK Milan Pahor ter glavni urednik knjižnih izdaj ZTT Marko Kravos. Sodeloval bo Godalni kvartet Glasbene matice v Trstu.

Predstavitve bo v torek, 26. t. m., ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Prisrčno vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA

vabi na predstavitev kasete in CD plošče

VOKALNIH SKLADB

ki jih je Dina Slama napisala na tekste slovenskih pesnikov. Posnetek bodo predstavili Gallus Consort in Aleksij Pregarc.

Vabljeni v prostore TK
danes, 22. t. m.,
ob 18. uri.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
Opera sezona 1990/91
V nedeljo, 24. t. m., ob 16. uri (red D) zadnja ponovitev Massenietove opere WERTHER v postavitvi gledališča Massimo Bellini iz Catanie. Dirigent Tiziano Severini, režiser Fausto Cosentino.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine ponovilo Franceschijsko delo SCACCO PAZZO. V abonmaju odrezek št. 9 red petek. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Od 2. do 4. aprila bo na sporedu opereta LA PRINCIPESSA DELLA CZARDAS in od 5. do 7. LA DANZA DELLE LIBELLE s Sandrom MASSIMINIEM. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

Danes ob 18. uri bo v gledališču Rossetti na sporedu srečanje-pogovor z Vitoriom Franceschiem. Vstop prost.

LA CONTRADA
Gledališče Cristallo
Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina Maria Chiochia ponovila delo L. Pirandella MA NON È UNA COSA SERIA. Režija Alvaro Piccardi. V glavni vlogi Ugo Pagliani in Paola Gassman.

Gledališče Ul. Ananjan
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu S.P.Q.R. Cappelletti in Paghija v izvedbi skupine Ex Allievi del Toti. Ponovitvi jutri in v nedeljo.

MILJE - Gledališče Verdi
V torek, 26. t. m., ob 20.30 bo na sporedu komedija Woodija Allena "Provaci ancora Sam" v uprizoritvi Kulturnega centra "G. Belli" iz Rima.

koncerti

GLEDALIŠČE G. VERDI
Nedeljski koncerti - V nedeljo ob 11. uri bo nastopil TRIO gledališča Verdi: O. Altran (sopranistka), D. Kanarek (rog) in G. Bellesi (harfa).

V ponedeljek, 25. t. m., ob 18.00 bo v Vili Italia - Oficirskem krožku v Ul. Università 8 recital Sabine Maculli z naslovom "L'arte di farsi amare: omaggio a Alma Mahler".

V Mali dvorani gledališča Verdi bodo danes ob 11. uri predstavili mednarodni festival operete, ki se bo vršil v Trstu od 14. junija do 28. julija 1991. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi program simfonične sezone 1991, ki bo letos posvečena stoletnici rojstva Sergeja Prokofjeva in dvestoletnici smrti Wolfganga Amadeusa Mowarta.

Gledališče Verdi - MILJE
V nedeljo ob 11. uri bo v Verdijevem gledališču v Miljah KONCERT pod vodstvom Igorja Terčona. Na sporedu bodo Vivaldijske skladbe.

razstave

V galeriji Rettori Tribbio 2, Ul. delle Beccherie 7/1 bodo jutri, 23. t. m., ob 18. uri odprli razstavo kiparja DARKA.

šolske vesti

Učenci osnovne šole F. Milčinski vabijo na KONCERT OB 200-LETNICI ŠOLE, ki bo danes, 22. t. m., ob 20.30 v cerkvi na Katinari. Nastopajo organist A. Pegan in Godalni kvartet Glasbene matice.

prispevki

Ob 4. obletnici smrti Borisa Košute darujejo žena in hčerki 50.000 lir za Dijaško matico in 50.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

V počastitev spomina nepozabnega prijatelja Borisa darujeta Neva in Marjan 20.000 lir za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob mame gospe Marije darujejo starši otrok otroškega vrtca v Nabrežini 40.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

SKD IGO GRUDEN

priredi
jutri, 23. t. m., ob 20.30
v društvenih prostorih

SPOMINSKI VEČER NA STANKA DEVETAKA

Nastopa amaterski oder I.
Gruden z igro SKUPNO
STANOVANJE

Režija Maja Lapornik, priložnostna misel prof. Marinka Terčona.

Ponovitev igre bo v nedeljo,
24. t. m., ob 18. uri v društvenih
prostorih. Vabljeni

včeraj - danes

Danes, PETEK, 22. marca 1991
LEA

Sonce vzide ob 6.05 in zatone ob 18.19
- Dolžina dneva 12.14 - Luna vzide ob 9.21 in zatone ob 0.57.

Jutri, SOBOTA, 23. marca 1991
VIKTORIJA

- PLIMOVANJE DANES: ob 0.09 najvišja 33 cm, ob 7.44 najnižja -32 cm, ob 15.07 najvišja 6 cm, ob 18.29 najnižja 2 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Ciacchi, Matteo Conforti, Mariachiara Bernardo, Debora Furlan, Nichol Arditto, Carmelo Isola, Federica Cappellani, Luca Donadel, Roberto Slama in Maura De Biasio.

UMRLI SO: 79-letni Giovanni Pegoraro, 54-letni Vittorio Emanuele Semeraro, 82-letna Francesca Prasel, 87-letna Vilma Collorig, 91-letna Antonia Marinaz, 56-letni Gino Giorgi, 66-letni Milos Grahor, 66-letni Aldo Carneg, 79-letna Maria Abram, 86-letna Augustina Scherch, 94-letna Sterpeta Carone, 64-letna Lidia Boroni, 54-letna Valli Cechet, 83-letna Marianna Pavone, 87-letna Leopolda Muzic, 87-letna Giulia Castellani, 50-letna Filomena Lasala, 61-letni Mario Palusa, 80-letna Ada Bensi, 88-letna Mirandola Ghin, 86-letni Giorgio Mersi, 84-letni Giuseppe Padovan, 89-letna Francesca Kovacic, 80-letna Antonia Grio, 62-letni Ettore Vascotto, 48-letna Valeria Drioli, 88-letna Cristina Kalc, 79-letna Maria Orel, 91-letna Concetta Impernato, 84-letna Egidia Zangrando, 77-letna Ada Malusa.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 18.,
do sobote, 23. marca 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Largo Piave 2, Ul. Felluga 46, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPČINE, Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Largo Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3.

OPČINE, Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4.
INFORMACIJE SIP 192.

SLUŽBA KZE ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure - tel. 573012

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica		
TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1218,80	1190.—
Nemška marka	744,71	740.—
Francoski frank	218,77	216.—
Holandski florint ...	660,76	655.—
Belgijski frank	36,134	35.—
Funt šterling	2185,50	2140.—
Irski šterling	1984,50	1950.—
Danska krona	193,97	189.—
Grška dramma	6,90	6,30
Kanadski dolar	1051,80	1000.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
TRST

sklicuje

37. REDNI OBČNI ZBOR

danes, 22. marca 1991, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 (2. nad.).

Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora; 2. izvolitev delovnega predsedstva; 3. izvolitev volilne komisije; 4. poročila: predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja, načelnikov smučarskega, alpinističnega, mladinskega in jarnarskega odseka; 5. pozdravi gostov; 6. poročilo nadzornega odbora in razrešnica; 7. volitve novega odbora; 8. razno.

Vabljeni vsi člani.

kino

ARISTON - 17.30, 22.00 *Risvegli*, r. Penny Marshall, i. Robert De Niro, Robin Williams.

EXCELSIOR - 18.00, 22.15 *Paprika*, r. Tinto Brass.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 *Havana*, r. Sidney Pollack, i. Robert Redford.

NAZIONALE I - 15.30, 21.45 *Balla coi lupi*, r. Kevin Costner.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *La setta*, r. Dario Argento, □

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 *Ultrà*, r. Ricky Tognazzi.

NAZIONALE IV - 15.45, 22.15 *La casa Russa*, i. Sean Connery, K. M. Brandauer.

GRATTACIELO - 17.00, 22.00 *Miseri non deve morire*, □

MIGNON - 16.30, 22.15 *A letto con il nemico*, i. Julia Roberts.

EDEN - 15.30, 22.00 *La mia bocca arde di desiderio*, porn., □□

CAPITOL - 16.30, 22.10 *Air America*.

LUMIERE - 17.00, 22.00 *Il te nel deserto*, r. B. Bertolucci, i. J. Maccovih, D. Winger.

ALCIONE - 18.00, 22.00 *Il mistero Von Bullow*.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Uprava občine Dolina vabi vinogradnike, ki bi radi sodelovali na 35. občinski razstavi vin, ki bo v Dolini od 4. do 7. maja, naj se prijavijo v občinskem tajnistvu danes, 22. t. m., v uradnih urah, tudi po tel. št. 228110, 228127 ali 228392.

mali oglasi

OSMICO je odprl Ivan Antonič - Cerovlje 34. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjerju. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Ladi Kocjan v Dolini na št. 147.

SALON BERNARDA v Borštu obvešča, da obratuje od 8. do 15. ure, ob sobotah od 8. do 17. ure. Tel. 228850.

PRODAM fiat 500 modre barve v dobrem stanju. Tel. št. 200620.

PRODAM fiat 500 modre barve v dobrem stanju. Tel. 225817.

PRODAM domače vino - Boljunec, tel. št. 228422 ob večernih urah.

PRODAM yamaha tener 600, letnik '85, prevoženih 29.000 km v odličnem stanju. Tel. 229237.

PRODAM čistokrvne mladiče nemškega ovčarja. Za informacije tel. od 18. do 20. ure na št. 228315.

UNIVERZITETNA študentka nudi lekcije iz ekonomije, trgovstva, knjigovodstva, prava, matematike, angleščine in slovenščine. Tel. 232101 v večernih urah.

ZAMEJSKI ansambel išče klarinetista. Za vse informacije tel. na št. (040) 212723 od 14. do 15. ure ter od 19. do 20. ure.

DAJEMO v najem prostore za urade v središču Opčin, Narodna ul. 47. Tel. 212246 od 13. do 16. ure ali zvečer.

MODELERKA (šivilja) za žensko/otroško konfekcijo išče delo. Tel. v večernih urah ali zgodnjih jutranjih urah na št. (040) 225973.

20-LETNA tehnično/administrativna uradnica s štiriletno delovno prakso pri komercialistih išče službo. Tel. 816420.

PROFESORICA nudi privatne lekcije iz latinščine. Tel. 728601 ob uri obedov.

PROFESOR inštruiraa matematiko in fiziko na vseh stopnjah. Tel. 368737.

POTUJETE V RIM? Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo 15. t. m. odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: Via Statilia 23, 00185 Roma, tel. (06)7590382, fax (06)7594747. Dobrodošli!

RESTAVRACIJA NA KRASU išče natakarja/co s prakso za poletno sezono. Pismene ponudbe poslati na Publhist Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod sifro "Natakarica".

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
 Agencija Dompo 831-131
 Agencija Rojan 411-611

Pevec Michael Jackson sklenil rekordno pogodbo

Michael Jackson je postavil nov rekord na področju spektakla. Temnopolti rock zvezdnik je v sredo sklenil namreč bajno pogodbo z japonsko diskografsko hišo Sony Corporation U.S.: za milijardo dolarjev (ali še kako malenkost več), kar pomeni za 1.200 milijard lir, se je 32-letni pevec obvezal, da bo za nedoločen čas sodeloval pri načrtih družbe Sony na področju diskografije, filma in televizije. Jackson v resnici ne bo prejel nobenega predujma, pripadla pa mu bo del dobička za vsak prodani izvod. In prav v teh taktikah tiči veliki uspeh, saj ni še noben umetnik dosegel takih pogojev, nikomur še niso ponudili tako visokih odstotkov na inkaso. Skratka, o Jacksonu bi lahko rekli, da se bo spremenilo v zlato vse, česar se bo v naslednjih letih dotaknil.

Družba Sony si je v sredo s pogodbo zagotovila ekskluzivno Jacksonovih nastopov. V zvezi s pogodbo so druge podrobnosti neznane, predstavnik diskografske hiše je napovedal samo to, da bo Jackson v kratkem posnel novo ploščo, ki naj bi se pojavila na tržišču junija ali malo kasneje, posnel bo nekaj video clipov in vsaj en dolgometražni glasbeni film, katerega producent bo Columbia Pictures. Tudi Columbia je od leta 1989 last japonske družbe. Sicer vodstvo družbe Sony upa, da bo Jackson pristal tudi na snemanje drugih filmov, plošč ali videov. »Če bo vse potekalo po predvidevanjih, bo pevec lahko zaslužil tudi več kot milijardo dolarjev...« je še dodal glasnik diskografske hiše.

Michael Jackson se je v zadnjih štirih letih sorazmerno malo pojavljal na mednarodni glasbeni sceni. Njegova zadnja svetovna turnea mu je kljub temu navrgla 125 milijonov dolarjev. Nič manjši uspeh ni doživel z zadnjim albumom Bad, ki je izšel leta 1987, saj je uspel prodati kar 25 milijonov izvodov. Temnopolti pevec sodeluje že od konca sedemdesetih let z družbo CBS, ki je kasneje postala last Sony Music. Pod okriljem te diskografske hiše je Jackson ustanovil tudi svoje podjetje Nation Records, s kate-

rim je nudil možnost snemanja mladim talentom. V isti dobi je pevec posnel nekaj plošč tudi z družbo Epic, ki je v bistvu »oddelek« Sonyja. Prav gotovo je pogodba med družbo Sony in Michaelom Jacksonom zaživela tudi na osnovi podatka, ki so ga predstavniki diskografske hiše in pevčevi odvetniki obravnavali: v osemdesetih letih je namreč rock zvezdnik prodal skupno 75 milijonov izvodov za tri plošče, uspeh filmov Thriller in Moonwalker pa tudi ni bil od muh.

Če bo nova pogodba s hišo Sony dejansko prinesla Jacksonu milijardo dolarjev, bo podvig dokončno zasenčil uspeh njegove sestre Janet, ki je pretekli teden podpisala pogodbo za 35 milijonov dolarjev z družbo Virgin Records. Pogodba predvideva tri nove plošče in predstavlja v diskografskem svetu ta trenutek velik uspeh.

Plošča, ki naj bi jo Michael Jackson v kratkem pripravil za Sony, še nima naslova. Tokrat z njim ne bo sodeloval Quincy Jones, zato pa mu bodo stali ob strani Teddy Riley, Antonio Reid in Kenny Edmonds. Sony je tudi sporočila, da bodo za krajše filmske posnetke, ki bodo sloneli na posmeh-nih pesmih, poskrbeli svetovno znani režiserji, kot so Sir Richard Attenborough, David Lynch, Tom Burton, Chris Columbus in William Couturier.

Vsekakor se gledalci ne bodo mogli naslanjati ob videih, dokler ne bo v dvoranih film, ki ga pripravlja sam Jackson. Gre za pustolovsko-glasbeni film, ki sta mu scenarij oskrbela Caroline Thompson in Larry Wilson.

Temnopolti pevec je začel svojo glasbeno kariero leta 1971 skupaj s sestro in tremi brati. V dvajsetih letih je doživel res zavirljive uspehe. Že lani mu je revija Forbes pripisala največje premoženje v spektakelskem svetu, prekaša ga le Bill Cosby. Samo leta 1990 je Michael Jackson zaslužil 100 milijonov dolarjev, ki jim je treba dodati še avtorske pravice za pesmi Buddyja Hollyja in nakatere motive skupine Beatles, kar znaša spet kakih 200 milijonov dolarjev.

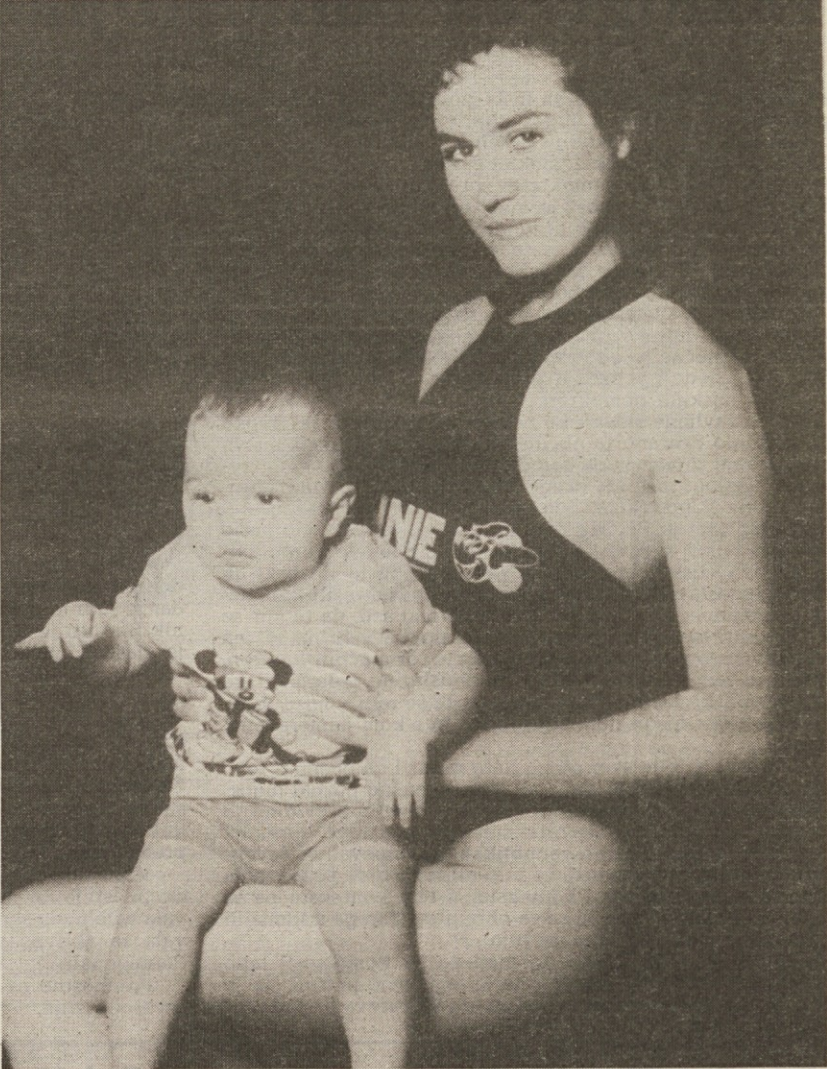
V preteklem letu še več filmov na TV ekranu

Da ni bil samo naš občutek, nam sedaj potrjuje statistika, ki jo je izdelal Urad za zbiranje podatkov pri Anici: v preteklem letu so na državne in komercialne TV mreže ponudile še več filmov kot običajno. Podrobnejše podatke in analizo teh bo v naslednjih dneh objavila revija Cinema oggi, a že osnovni podatek je dovolj zgovoren. V letu 1990 so nam glavne italijanske mreže (tri državne, tri Berlusconijeve, ob njih še Oden TV in TMC) predvajale 5304 filmov, medtem ko so jih leto prej »samo« 5193. V odstotkih znaša to 2,1 % več. Razdelitev po mrežah je sledeča: na mrežah RAI se je v letu 1990 zvrstilo 1762 filmov, na mrežah Fininvest 1632, na Odeon TV 1047, na TMC 728. Državne mreže so lani predvajale nekoliko več filmov kot v preteklih letih, Fininvest pa je tovrstno ponudbo nekoliko skrčila.

Pri nadaljnji analizi ne preseneča podatek, da je bilo največ ponujenih filmov ameriške produkcije, prisotnost italijanskih filmov pa je bila diskretna. Vse ostale kinematografije v bistvu skoraj niso bile prisotne. Nenakšno izjemo predstavlja druga državna mreža, na kateri ameriški filmi niso dosegli niti 50 odstotkov skupne ponudbe. Pri tem se ponuja opazka, da ima RAI 2 od časa do časa zanimive filmske cikle, pri katerih uredniki očito segajo tudi po manj znanih, a zato ne manj cenjenih produkcijah. Na Berlusconijevi mreži Italia 1 in na Odeon TV so bili sorazmerno dobro zastopani italijanski filmi, ki so preslegli 30 odstotkov skupne filmske ponudbe. Očitno so filmi najhvaležnejša »hrana« za TV gledalce, istočasno pa tudi zelo priljubljena zvrst pri TV urednikih. V zadnjih treh letih so glavne italijanske mreže oddale preko 16 tisoč filmov, kar predstavlja nezamisljivo količino 15 filmov dnevno.

V preteklem letu se je kar precej razpravljalo o količini reklame, ki naj bi prekinjala predvajanje filmov. Zloglasni TV spoti so v preteklem letu »prilili« skupnemu TV tržišču celih 700 milijard lir.

Sinček Erica Claptona padel iz 53. nadstropja

V sredo je na tragičen način umrl sinček italijanske igralkice Loris Del Santo in slavnega angleškega kitarista ter najboljšega belopoltega bluesmana Erica Claptona, ki so mu zaradi izredno hitrih prstov nadeli vzdevek »slow hand«. Ko igra, se namreč zdi, da njegova roka sploh miruje. Conon je bil star samo pet let (arhivski posnetek je star nekaj let) in je padel z okna iz 53. nadstropja newyorške stolpnice, kjer je stanovanje Claptonovih.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nanizanka: Casey il campione 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Rubrika: Primissima 11.40 Variete: Occhio al bigliettoto 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik 14.00 Politična tribuna 14.10 Kvarok svet 14.30 Izobraževalna oddaja: C'era una volta la... Pantanella 15.30 Mladinski oddaji: L'albero azzurro, 16.00 Big! 17.35 Odprti prostor 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.45 Možnosti za vikend: Piacere Cosenza 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Aktualno: I dieci comandamenti all'italiana 21.40 Film: Il cucciolo (dram., ZDA 1946, r. Clarence Brpown, i. Gregory Peck, Jane Wiman), vmes ob (23.00) dnevnik 24.00 Dnevnik in vreme 0.25 Rubrika opolnoči 0.40 Dokumentarec o Jean-Jacquesu Rousseauju	RAI 2 7.00 Otroški spored 8.30 Nanizanka: La famiglia Drombusch 9.30 Aktualno: Radio anch'io 10.20 Tečaj angleščine in francoščine 10.50 Nadaljevanka: Destini 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.15 Diogenes, Gospodarstvo 13.30 Rubrika o medicini 13.45 Nadaljevanki: Beautiful, 14.15 Quando si ama 15.10 Variete: Detto tra noi 16.25 Variete: Vsi za enega 17.00 Kratke vesti 17.05 Avtomobilizem F1 - poskusne vožnje (prenos iz Ria de Janeiro) 18.10 Knjige: Casablanca 18.20 Večerni sport 18.30 Glasba: Rock Café 18.45 Nanizanka: Hunter - Tipo incrociato 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Cirkus v svetu št. 5 (vodi R. dell'Abate) 22.35 Nanizanka: Villa Arzilla 23.15 Dnevnik - Pegaz, Dosje, vreme in horoskop 0.20 Film: A qualcuno piace caldo (kom., ZDA 1959, r. Billy Wilder, i. Marilyn Monroe)	RAI 3 11.25 Smučarski tek jr. 11.45 Rubrika: Bici & Bike 12.00 Vsakodnevnne kulturne vesti: Krožek ob 12. 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarec: Aladinova svetilka 15.30 Turnir v biljardu 16.00 It. prvenstvo v sinhroniziranem plavanju 16.40 Rokomet: Italija-Finska 17.15 Gospodarski in finančni tehnik: In 17.40 Nan.: Vita da strega 18.05 Dokumentarni oddaji: Geo, 18.35 Drobci barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Variete: Aspettando un terno al lotto 19.55 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, 20.25 Una cartolina di A. Barbato 20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodita Donatella Raffa in Luigi di Majo) 23.00 Večerni dnevnik 23.05 Variete: Harem 0.05 Nočni dnevnik 0.35 Pred 20 leti 1.05 Turnir v biljardu	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Mozaik. Kontaktna oddaja: Klub klobuk 10.10 Nanizanka: Simenon 11.10 Video strani 14.50 Video strani 15.10 Žarišče (pon.) 15.30 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik: Tednik (pon.) 18.10 Spored za otroke: lutkovna igrice Zgodbe o Poluhcu - Poluhec in razbojnik, 18.25 nadaljevanka Mesečava ura 18.55 Risanka in TV okno 19.17 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.20 Dokumentarna oddaja: Uganka kumrskih rokopisov (Avstral., 1. del) 21.05 Nad.: Popolni vohun (J. Le Carré, 4. del) 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Nočni program Sova, vmes nanizanka Dragi John in film Beg (akcij., ZDA 1987, r. Paul Michael Glaser, i. Arnold Schwarzenegger, Maria Conchita Alonso) 0.40 Video strani	TV Koper 16.00 Športni pregled 18.30 Oddaja v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičiče 19.20 Video agenda 19.25 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes risanki Leo, il re della giungla in Don Chuck, il castoro 20.00 Dokumentarec: I misteri del mondo 20.30 Nadaljevanka: Il diario di Sara - Il piacere del dubbio 21.30 Nanizanka: Dottori con le ali 22.20 TVD Novice 22.30 Rubrika o športu	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Country glasba; 9.30 To je življenje; 9.45 Melodije; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Podobe iz sanj; Sraka in lastovice; 11.45 Rock zvezde; 12.00 Iz filmskega sveta; 12.15 Orkestralna glasba; 12.40 Zborovska glasba; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Francoski šanson; 15.30 Blues; 16.00 Mi in glasba; 16.45 Postni govori; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturna kronika; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5 8.00 Nan.: La famiglia Brady 8.30 Film: La donna degli ammutinati del Bounty (pust., ZDA 1956, i. James Craig) 10.25 Rubrika: Gente comune 11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris 12.55 Canale 5 News 13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie 15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.15 Nanizanka: I Robinson 18.40 Canale 5 News 18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito 20.15 Radio Londra 20.25 Striscia la notizia 20.40 Varieteja: Il gioco dei giochi (vodi Lino Banfi), 22.45 Rivediamoli 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 24.00 Canale 5 News 1.20 Striscia la notizia 1.35 Nanizanki: Marcus Welby - Una nuova famiglia, 2.35 Operazione ladro	RETE 4 8.15 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.10 Così gira il mondo, 9.40 Señorita Andrea, 10.10 Per Elisa, 11.00 Señora, 11.50 Topazio 12.45 Variete: Buon pomeriggio (vodi Patrizia Rossetti) 12.50 Nadaljevanke: Ribelle, 13.45 Sentieri, 14.45 La mia piccola solitudine, 15.15 Piccola Cenerentola, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore 18.30 Kviza: Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti) 19.10 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi) 19.40 Nadaljevanki: Marilena, 20.35 La donna del mistero 22.30 Aktualno: Kronika (vodi Emilio Fede) 23.20 Film: Songwriter - Succeso alle stelle (kom., ZDA 1984, r. Aland Rudolph, i. William Nelson, Kris Kristofferson) 1.25 Nanizanka: Bonanza - Ombre su un eroe	ITALIA 1 6.30 Odprti studio 7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 8.30 Odprti studio 8.45 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.50 La donna bionica, 10.45 Sulle strade della California 11.45 Odprti studio 12.00 Nanizanki: T.J. Hooker, 13.00 Happy Days 13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 14.30 Kviza: Urka 15.45 Nanizanki: Compagni di scuola, 16.15 Simon & Simon 17.30 Odprti studio 18.05 Nanizanki: Mai dire sì, 19.00 MacGyver 20.00 Risanke 20.30 Nanizanka: Chiara e gli altri 21.30 Odprti studio 21.35 Nanizanka: College 22.35 Rubrika: Calciomania 23.35 Nanizanke: Valentina - Valentina assassina, 0.05 Cin Cin - Psicologia anormale, 1.25 Kung Fu - La salamandra, 2.25 Samurai	ODEON 14.00 Nadaljevanki: Signore e padrone, 15.00 Pasiones 16.00 Variete: Sportacus 17.00 Film: 002 La vendetta di Ursus (pust., It. 1962, r. Luigi Capuano) 19.30 Risanke 20.30 Film: La ballata dei mariti (kom., It. 1964, r. Renato Tagliani, i. Memmo Carotenuto) 22.00 Kabaret: Fiori di zucca 22.30 Film: Una giornata spesa bene (dram., Fr. 1972, r. Jean-Louis Trintignant) 24.00 Variete: Fiori di zucca	TELEFRIULI 12.30 Dnevnik 13.00 Roza salon 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nanizanki: Questa si che è vita, 18.30 E' proibito ballare 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Monkees 20.30 Nadaljevanka: Modi - Vita di Amedeo Modigliani (3. del) 21.30 Nan.: Barney Miller 22.00 Furlanske zgodbe 22.30 Nočne vesti 23.00 Čakajoč na polnoč 24.00 Nanizanka: A sud dei Tropici 0.30 Nočne vesti	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranji in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos RS; 23.00 Nočni Program.
TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clic; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Pripoved; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Glasba; 16.00 Politični tednik; 17.00 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočna glasba.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 18.00 Keltška glasba; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time.			

Na povabilo goriških in novogoriških krščanskih demokratov Predsednik Peterle je pojasnjeval razloge za samostojnost Slovenije

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je sinoči, kljub številnim obveznostim in še zmeraj skrajno napetemu političnemu položaju v Jugoslaviji, govoril na javnem srečanju, ki sta ga v pokrajinski sejni dvorani pripravila občinski odbor krščanske demokracije in območni odbor Slovenskih krščanskih demokratov za Novo Gorico. Razlogi Slovenije za samostojnost, je bilo geslo javnega srečanja, ki je v pokrajinsko dvorano privabilo veliko poslušalcev. Lahko upravičeno zapišemo, zainteresiranih poslušalcev. Saj sta Slovenija in (danes še) Jugoslavija pravzaprav del naše goriške stvarnosti, kakorkoli jo ocenjujemo.

Predsednik slovenske vlade, ki so ga pred tem pozdravili Giovanni Mattei v imenu občinskega komiteja KD, predsednik območnega odbora SKD za Novo Gorico Edvard Stanič — slednji je izrazil prepričanje, da bo sodelovanje med krščanskimi demokrati, obrodilo sadove tudi za italijanske državljane slovenske narodnosti — in goriški župan dr. Antonio Scarano je občinstvu uvodoma pojasnil bistvo prizadevanj slovenskega naroda po samostojnosti in suverenosti. "Razlogi niso nič drugačni od tistih, ki so vodili druge narode v preteklosti, da so si izborili lastno samostojnost." Ob tem je Peterle zelo sintetično, vendar zelo jasno prikazal razvoj slovenske državnosti, od Samove Karantani je mimo Celjskih grofov do Habsburžanov in do prve in druge Jugoslavije, ki niti ena niti druga nista rešili ključnega nacionalnega vprašanja. Peterle je naglasil, da to kar se v Sloveniji dogaja ni reakcija na dogodke v Srbiji ali na Miloševićevo politiko, ampak izhaja iz drugačnih korenin. "Mi smo federalisti v evropskem smislu, ne federalisti na jugoslovanski način." To pomeni, da bi se radi v miru in na demokratičen način dogovorili kako in s kom nameravamo živeti.

Lojze Peterle je svoj poseg nato razširil na oceno o tem, da je zunanji svet zelo slabo ali samo površno poznal jugoslovansko stvarnost in zato še danes s težavo in previdnostjo in tudi priporočili o ohranitvi integritete države, spremlja dogajanja v posameznih republikah. Razumevanje slovenskih hotenj po suverenosti bi bilo oteženo brez poznavanja širšega jugoslovanskega konteksta. V tem kontekstu pa so še zmeraj prisotne sile, ki so za ohranitev starega sistema in ki žal predstavljajo stalno grožnjo.

Dogajanje zadnjih dni (ki meji že na komičnost) tako oceno samo potrjuje. Lojze Peterle je vnovič potrdil, da je depolitizacija armade osnovno vprašanje reševanja jugoslo-

vanske krize. Sicer pa je zelo težko napovedovati kakšen bo razplet. Zaenkrat je jasno le to, da ima Slovenija svoje politične cilje, ki jih uresničujejo v skladu z mandatom skupščine: do konca junija naj bi sprejeli paket najnujnejših elementov za osamosvojitve, oziroma razdružitve, pripravljen pa je že sklep ukrepov v primeru, da bi zaradi položaja bilo treba izpeljati enostransko odcepitev. "Mi smo za mirno in sporazumno razdružitve," je podčrtal Peterle, ki je navedel tudi, da prav v vidu tega cilja skušajo najti dogovor z drugimi republikami, tudi kar zadeva gospodarsko sodelovanje.

"Suverena Slovenija bo z vsemi boljši sosed, kakor je bila doslej Jugoslavija," je dejal ob koncu predsednik slovenske vlade, ki se je zahvalil za podporo, ki so jo v raznih, zlastih krajevnih forumih, doslej izkazali prizadevanjem po samostojnosti.

V drugem delu večera je predsednik slovenske vlade in predsednik Slovenskih krščanskih demokratov odgovarjal na številna vprašanja. Kar nekaj jih je bilo o vlogi Slovenije v mednarodnem kontekstu, pa o tem, kako italijanski (vse-državni politiki) gledajo na proces osamosvajanja. "V pogovoru z Andreottijem sem dobil dober vtis. Razumem, da mora kot najvišji predstavnik vlade upoštevati Jugoslavijo, dokler ta obstaja. Z De Michelisom še nisom govoril, vendar je tudi ta pogojen s smernicami dvanajsterice. Predsednik Biasutti je najbolj jasno doslej izrazil svoje stališče," se je glasil odgovor deželnemu odborniku Brancatiju. Peterle tudi ne verjame v poseg JLA v Sloveniji in v kakšno drugo razkazovanje sile (npr. glede nabornikov).

"Osebn kot kristjan menim, da je orožje nepotrebno, kot predsednik vlade pa moram skrbeti za varnost. Zavežmam se za tolikšno oborožitve, da nam zagotovi obrambo. Če bi imeli jasno garancijo o varnosti (to spričo izrednega stanja ni mogoče), bi takoj predlagal razprodajo orožja. Demilitarizacija ostaja daljnoročni cilj," se je glasil odgovor predstavniku zelenih Fiorelliju.

V prizadevanjih za integracijo Slovenije v mednarodne skupnosti je Peterle dejal, da bo Slovenija še naprej sodelovala z delovno skupnostjo Alpe Jadran, da pa si bo prizadevala za aktivno vlogo v vseh drugih skupnostih, tudi v Pentagonali.

Prednostno pa želijo razvijati odnose zlasti z območjem severne Italije.

Zaskrbljenost glede usode PD - Solidarnost uslužbencem

Seja pokrajinskega odbora SKGZ: pozornost organizacijskim zadevam

Organizacijske spremembe Slovenske kulturno-gospodarske zveze so bile predmet poglobljene razprave na zadnji seji goriškega pokrajinskega odbora SKGZ, katere se je udeležil tudi deželni predsednik organizacije Klavdij Palčič, ki je podal nekaj informacij, ki so vezane na sedanost in bodočnost SKGZ.

V zadnjem obdobju, je ugotovil Palčič, smo bili priča vrsti novosti tako pri nas, kakor tudi v Sloveniji, ki so tudi od SKGZ zahtevale dodatnih naporov in prizadevanja, da bi v novi stvarnosti zagotovila svojim članicam možnost obstoja in razvoja. Prišlo je do dogovarjanja s sorodnimi sicer svetovnonazorskiimi različnimi organizacijami, da bi se nekaterim ustanovam zagotovilo tudi v bodoče dostojen nivo ustvarjanja in kulturnega izražanja.

Nova stvarnost, ki nas obdaja, je nadaljeval Palčič, pa je zahtevala tudi znotraj same SKGZ določene organizacijske poteze. Te pa ne smejo sloneti na zavračanju preteklosti, ravno nasprotno. Pomemben prispevek, ki ga je ta organizacija nudila pri razvoju naše narodnostne skupnosti, mora biti vodilo tudi za reformni pristop v strukturi. O tem bo sicer tekla beseda na tematskih razpravah ter zelo ver-

jetno na občnem zboru zveze, ki naj bi bil konec leta.

V razpravi, ki je sledila Palčičevim izvajanjem, je prišla do izraza potreba po večjem dialogu in informiranju znotraj zveze, po utrditvi organizacije tudi upoštevajoč prisotnost različnih komponent. Da bomo kos tej nalogi, so naglasili razpravljalci, je potrebno predvsem, da upoštevamo stvarnost, ki nas obdaja, ter zagotovimo pokrajinskemu odboru večjo avtonomijo in možnost programskih izbir.

Samo organizacijsko in vsebinsko solidna SKGZ, je bilo še mnenje članov pokrajinskega odbora, bo lahko kljubovala napadom in postala pomemben subjekt v italijanski in slovenski politični stvarnosti.

V nadaljevanju seje, ki jo je vodil predsednik Boris Peric, so vzeli v pretres pripravo Statuta Goriške občine. S tem v zvezi bo SKGZ priporočila pripravljalcem statuta posebno pozornost predvsem kar zadeva večjo valorizacijo slovenske prisotnosti v občini.

Zadnja točka seje goriškega pokrajinskega odbora SKGZ je zadevala krizni položaj pri ZTT. S tem v zvezi je PO izglasoval resolucijo, v kateri izraža solidarnost vsem uslužbencem, ki jim grozi odpust. Ob tem pa je v dokumentu izražena posebna zaskrblje-

nost zaradi položaja, ki bi nastal s krčenjem osebja v goriški redakciji PD. Pokrajinski odbor SKGZ je namreč mnenja, da bi prevelika penalizacija goriške redakcije postavila v nevarnost celo redno izhajanje goriških strani ter pripeljala do vsebinskega obubožanja.

Maurizio Salomoni pokrajinski tajnik SDL

Maurizio Salomoni je prvi pokrajinski tajnik demokratične stranke levice. Na tajnem glasovanju je prejel 56 glasov (od skupnih 73). Štiri glasovi so bili proti, trinajst glasovnic pa je bilo belih.

Pokrajinski odbor SDL je izvolil tudi svojega predsednika. To nalogo bo opravljal Ennio Pironi, ki je prejel 63 glasov. Za predsednika garancijske komisije je bil soglasno izvoljen Roberto Bisiach.

Maurizio Salomoni je vodil bivšo KPI tudi v obdobju od lanskega kongresa, še prej pa je načeloval posebnemu odboru, ki je vodil stranko, zaradi bolezenske odsotnosti Enza Bucovinija. Pri SDL so se torej odločili za kontinuiteto.

Jutri zvečer na Bukovju

Premiera Meh za smeh z mladimi KD Briški grič

Pravijo, da je smeh še zmeraj najboljše in najbolj učinkovito zdravilo. Kar priznajmo: veliko bolje se počuti-mo ko se lahko sproščeno nasmejemo.

In če je smeh zdravilo, potem seveda ne gre zamuditi priložnosti, ki jo jutri zvečer ponuja KD Briški grič v Števerjanu. Oder mladih, ki že lep čas deluje v sklopu tega društva namreč pripravlja premiero predstave Meh za smeh. Jutri ob 20.30 v dvorani na Bukovju.

Gre za Rodetovo zgodbo, ki jo je na svoj način priredil Sten Vilar. Pri oblikovanju predstave pa so pomemben delež imeli Viljem Gergolet, ki je napisal glasbo, Krucenal band s pevka-mi, sceno si je zamislil in izdelal Jože Perdih, za ton in luč skrbi Andrej Jusa, režija pa je delo Stena Vilarja.

Igralke pa so sama dekleta: Matejka in Susan De Rocco, Maja in Tanja Humar, Raffaella Varone, Janja Korsič, Ingrid Komjanc in Irina Lovisoni.

Če vam je do smeha, pridite jutri ob 20.30 na Bukovje.

Priprave na sejem Foto Italia expo

Novost letošnjih sejmskih priredit-ev v Gorici bo prireditve Foto Italia Expo — sejem fotografskega materiala in opreme. Prireditve bodo odprli 24. maja na razstavišču ob ločniškem mostu. Vendar se priprave na omenje-no razstavo pravzaprav že pričenjajo. Dnevnik La Repubblica objavlja danes v tedenski prilogi Venerdi di Repubblica, razpis posebnega natečaja z na-

slovom "I ricordi nel cassetto" (Spomi-ni spravljani v predalu). Lastniki sta-rih in zanimivih fotografij, naj bi te svoje, skrbno spravljene spomine iz družinskih ali drugih albumov, poslali na uredništvo omenjenega dnevnika. Najbolj zanimive fotografije bodo ob-javili v posebni prilogi 24. maja letos. Sočasno bodo omenjene fotografije razstavljene na sejmu Foto Italia expo.

Fotografije je treba poslati na ured-ništvo "Venerdi di Repubblica" Via Palestro 30 — 00185 Roma.

Pogovor o možnostih uvajanja zasebne zdravniške prakse

Območni odbor Slovenskih krščan-skih demokratov v Novi Gorici prireja danes, 22. t. m., ob 18.30 v okrogli dvorani Iskra Delta v Novi Gorici sreča-nje z namestnikom ministrice za zdravstvo Republike Slovenije dr. Ko-širjem in članom Zbora druženskega dela SRS dr. Remškarjem. Na srečanju bo tekla beseda o novi zakonodaji s področja zdravstva s posebnim pou-darkom na možnostih uvajanja zaseb-ne zdravniške prakse.

■ **Športno-rekreacijska sekcija** za-varovalnice Triglav iz Nove Gorice organizira v nedeljo, 24. marca, 3. po-hod in tek "Triglav". Start prireditve bo pred sedežem Krajevne skupnosti v Solkanu in sicer ob 8.15 za tekače ter med 8.30 in 9.30 za pohodnike.

(E. Č.)

Naročnike z Goriškega, ki so se prijavili za izlet v Maroko in na Sicilijo naprošamo, naj čimprej poravnajo drugi obrok. Zglasijo naj se v jutranjih urah na upravi Primorskega dnevnika v Gorici.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo sporoča, da bo redni občni zbor 5. aprila ob 20. uri, oziroma ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma.

Slovensko planinsko društvo vabi v nedeljo, 24. t. m., na zimski pohod na Porezen. Prevoz z lastnimi sredstvi, od-hod ob 6.30 s Travnika. Priporoča se pri-merna zimska oprema.

Slovensko planinsko društvo prireja v nedeljo, 24. t. m., izlet na Tržaški Kras. Odhod s Travnika, z lastnimi sredstvi, ob 9. uri v smeri Cerovelj. Od tu vzpon na Grmado. Hoje bo skupaj približno dve uri. Kosilo iz nahrbtnika ali, po želji, v vaški gostilni. Popoldne ogled kultur-no—zgodovinskega spomenika ali sprehod po Rilkejevi stezi. Priporoča se pri-merna planinska, oziroma športna opre-ma.

PSD Naš Prapor priredi "piknik" na velikonočni ponedeljek. Prijave spreje-mata, do torka, 26. t. m., Saher Francesca (tel. 33563) in Marko Primožič (tel. 535153).

Občinska uprava v Doberdobu obveš-ča, da je zaradi stiske s prostorom na pokopališčih v Jamljah in Dolu, nujno potrebno, da zainteresirani predstavijo prošnje za najem, oziroma dodelitev zemljiš-ča, do vključno 30. junija letos. Za grobove, za katere je že preteklo ob-dobje deset let, predvideno po predpisih, kot minimalno in ni bila medtem pred-stavljena prošnja za najem, oziroma do-delitev, si občinska uprava pridržuje možnost prekopa.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Volere volare«.

VERDI 18.30-22.00 »Balla coi lupi« (kan-didat za 12 oscarjev).

VITTORIA 17.30-22.00 »Eccitazioni di Debora«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Highlander II«.

COMUNALE 18.00-22.15 »Paprika«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Bull Durham«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Rocky V«. Ob 22. uri »Vzburljena«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 2 — Ul. Grazarol-li 154 — tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 — Ul. Terenzia-na 26 — tel. 482787.

pogrebi

Danes v Gorici ob 14.40 Luciano Brai-da iz splošne bolnišnice v Koprivno.

Jutri v Romansu tradicionalni pohod za mir

V Romansu bodo jutri popoldne ob 16.45 pripravili tradicionalni pohod za mir. Udeleženci bodo šli v spreevodu z glavnega trga v Romansu do Medeje in se povzpeli do cerkvice sv. Antona, približno na pol pobočja. Tu bodo, ob 18.15 prisluhnili razmišljanju Celsa Macorja, župnika Simona Jubanija iz Albanije in emigrantke iz Indije Marie Pas Pudota. Ob 19.30 se bodo ude-leženci pohoda za mir, ki se letos od-vija pod gleslom "Če želiš mir, spoštuj prepričanje in vest vsakogar", podali v Medejo, kjer bo krajša družabnost. Od tu se bodo z avtobusi vrnili v Romans.

Omeniti velja še, da so v Romansu, na pobudo krožkov ACLI pripravili v teh tednih ciklus predavanj in javnih srečanj o človekovih pravicah in med-narodnem redu.

Pridobivanje električne energije

Pridobivanje električne energije, varstvo okolja in alternativni viri energije. O tem bo tekla beseda na srečanju, ki bo drevi, ob 20.30, v po-krajinski sejni dvorani, na pobudo ra-jonskega sveta za mestno središče. Govorila bosta ing. Maurizio Voltan in ing. Bruno Dorigo.

Začenja se 3. pokrajinska konferenca o kmetijstvu

V konferenčni dvorani na razstaviš-ču ob ločniškem mostu se danes prič-e-nja dvodnevna pokrajinska konferen-ca o kmetijstvu. Prirejajo jo Pokrajinska uprava, Goriška trgovinska zbor-nica ter deželna uprava. Cilj dvodnevnega posvetovanja je ugotavljanje utripa kmetijskih dejavnosti na Goriš-kem, evidentiranje sektorjev, ki so v največjih težavah, izdelava smernic za izhod iz sedanjega nelahkega položaja v kmetijstvu.

Zasedanje se bo pričelo ob 9.30 s po-segi Predsednika pokrajine Gianfran-ca Criscija, Predsednika trgovinske zbornice dr. Enza Bevilacque in po-

krajinskega odbornika Edoarda Bres-sana. Takoj zatem bosta na vrsti glavni poročili prof. Maria Prestamburga in prof. Maria Gregoria. V popoldan-skem delu bomo lahko prisluhnili spe-cifičnim poročilom o vinogradništvu, vrtnarstvu in sadjarstvu. Posredovali jih bodo sodelavci deželnega centra za razsikave v kmetijstvu.

Zasedanje se bo nadaljevalo tudi jutri, predvidoma pa zaključilo v ne-deljo, ko se bo manifestacije udeležil deželni odbornik Ivano Benvenuti.

Podobna konferenca je bila nedavno tega v Trstu, v Vidmu in Pordenonu pa se na organizacijo šele pripravljajo.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marcel Achard

Bi igrali z mano?

Režija **ADRIJAN RUSTJA**

v ponedeljek, 25. t. m., ob 11. uri

v torek, 26. t. m., ob 10. uri in ob 20.30 v KULTURNEM DOMU V GORICI

V dveh dneh na Goriškem dve smrtni prometni nesreči

Dve prometni nesreči s smrtnim izi-dom sta se v 48 urah pripetili na Go-riškem. Žrtvi sta 62-letna Bruna No-vello iz kraja Corno di Rosazzo, Ul. Paschini 56 in 39-letni Krminčan Livio Russian, Ul. Braidia 15.

Prva smrtna prometna nesreča se je pripetila v sredo zvečer okrog 21.30 na državni cesti štev. 356 med Krminom in Bračanom. Voznik fiata 127, 29-letni Antonio Manià iz Ronk, Ul. Berini 4/c je iz še nepojasnjenih vzrokov zadel-pešakinjo Bruno Novello. Voznik je bil namenjen proti Bračanu, ko je usodno trčil v Novellovo, ki je hodila ob robu cestišča. Trčenje je bilo silo-vito, saj je Novellova bila na mestu mrtva.

Druga smrtna nesreča se je pripetila v noči na torek (žal poročamo z zamu-do, ker dva dneva zaradi stavke nismo izšli) na pokrajinski cesti, ki pelje iz Krmina proti Angorisu. Trčila sta volkswagen passat, ki ga je upravljal 38-letni Franco Passoni iz Čedada in alfa 75, za volanom katere je sedel 30-letni Pietro Ferrara iz Gradišča. Russian, ki je bil Passonijev sopotnik, je bil na mestu mrtev. Ferraro pa so sprejeli na oddelek za oživljanje goriške splošne bolnišnice s pridržano prognozo. Nje-govo zdravstveno stanje se je včeraj nekoliko izboljšalo, vendar zdravniki

so si še naprej pridržali prognozo okrevanja. Tudi Passonija so sprejeli na ortopedski oddelek goriške bolniš-nice, kjer naj bi se zdravil mesec dni. V nesreči si je poškodoval vretence in obstaja možnost, da bo ostal paraliza-ran. V nesreči sta bili ranjeni še dve osebi iz Gradišča, in sicer 29-letni Pas-quale Scannapieco in 17-letni Sebastia-no Donnarumma. Ozdravela bosta v dveh oziroma enem tednu. Preiskavo vodijo karabinjerji iz Gradišča.

Silovito trčenje v Bistrigni

V silovitem trčenju med avtomobilom in avtobusom je zadobil zelo hude telesne poškodbe 49-letni Tommaso Pernarella iz kraja San Secondo Parmense. Prepe-ljali so ga v videmsko bolnišnico, kjer so si zdravniki pridržali strogo prognozo. Nesreča se je zgodila včeraj, okrog šeste ure v Bistrigni, na pokrajinski cesti med Tržičem in Gradežem. Pernarella je up-ravljal fiat ritmo v katerega je silovito trčil avtobus. Osebn vozilo je bo trče-nju odbilo nekaj deset metrov stran, kjer je obstalo sredi lesene ograje kioska. Voznik avtobusa, 28-letni Luigi Donato-ne iz Vidma, v nesreči ni bil ranjen.

Mladinska igra na odru SSG Za šalo in zares

Kot vsakič, je tudi letos Slovensko stalno gledališče pripravilo igro, ki jo namenja najmlajšemu občinstvu, kar pa seveda še ne pomeni, da bi bila prepovedana odraslemu. Uprizoritev smo v tržaškem Kulturnem domu uje- li tako rekoč za rep, saj smo si »Bi igrali z mano?« Marcela Acharda ogledali v torek zjutraj, ko je bila zadnjič na sporedu pred gostovanjem v Gorici.

Mladinske predstave SSG so že nekaj let posebnost, kar je opazno že na prvi pogled: živopisni kostumi (tokrat jih je z že običajno spretnostjo in smislom za razne situacije oblikovala Marija Vidau), funkcionalna in vedra scena (Marjan Kravos), živahna glasba (Anastazija Purič), preproste pesmice oziroma songi (Marko Kravos) in kar se da prozorna, šaljiva, hudo- dušna vsebina, ki pa skriva pod svojim krhkim oklepom širšo in globljo sporočilnost, ki ni v smislu Ezopovih moralnih sentenc, ampak v stvari sami. Taka je tudi mladinska igra »Bi igrali z mano?«, ki jo je v prevodu Alenke Moder režiral Adrijan Rustja. Delo francoskega pisatelja Acharda tematizira predvsem ljubezen: srečno, nesrečno, trpečo in odrešujočo, veliko in majhno, kar daje slutiti, da je ljubezen tista neoprijemljiva sanja, za katero vsakdo najbolje ve oziroma si domišlja, da ve, kaj nosi v sebi. V igrici je vse skupaj zelo poenostavljeno in netravmatično — zakaj bi otroke obremenjevali z ljubezenskimi tegobami? Zato ob tem čustvu na odru ni pretirane žalosti in niti pretiranega veselja, ljubezen je pravzaprav postavljena na isto raven kot šaljivi in

duhoviti triki, preproste lege in domisljice, cirkus pač, v katerem poteka življenje dveh klovnov, Crocksona in Roscasseja, ki sta zaljubljena v lepo Isabelle in poskušata vse, da bi bila deležna njene naklonjenosti. V tem prizadevanju uspevata in padata, imata pač smolo, da se od neke vzame pesnik in vsi prav dobro vemo, kakšni so pesniki v ljubezni: govorijo medene besede in s tem čarajo sveto- ve in deklice, da se jim vnema srce. Če to ne velja za Slovence, ki so vsiprek nesrečni, pa nemara drži za Francoze, kot nam zatrjuje Marcel Achard. Pesnik seveda premore čisto ljubezen in zato Isabelle izbere prav pesnika, tako da se morata simpatična cirkusanta sprijazniti pač z usodo — klovnovstvom.

»Bi igrali z mano?« teče vseskozi jasno, lahko in preprosto, mlade gledalce zabava z raznimi transformizmi in čarovnijami (izoblikoval jih je mojster Vikj), nič ni pretirano zapletenega in zagonetnega, nekaj režiserjevih domislic je prav posrečenih. Čeprav je uprizoritev oblikovana na izrazito zunanjem nivoju, vodoravno, brez vmesnih plasti in ravni, je kljub temu radoživa in prijetna. Stojan Colja in Alojz Milič sta v svojem žalostnem klovnovskem oklepu duhovita in spretna, Maja Blagovič se giblje kot ljubezenskega vila, Tone Gogala je zasajen pesnik, Adrijan Rustja pa nastopa v mnogih »obrtniških« vlogah — od čistilke do mehanika. Igrica torej, ki ima prav v svoji naivnosti in nepretencioznosti čar.

MARIJ ČUK

Ob izidu vokalnih skladb skladateljice Dine Slama Glasba v službi poezije

Vokalne skladbe skladateljice Dine Slama - v izvedbi avtorice s skupino Gallus Consort - bi ob površni sodbi lahko označili kot poizkus oživitve pesemskega Lied-stila. Toda najnovejša vokalna postruška Dine Slama nima s to za obdobje romantike značilno glasbeno obliko skoraj nič skupnega, pa naj bosta to Nemca Schumann ali Brahms, Dunajčan Franc Schubert ali Slovenjgrajčan Hugo Wolf. S stilom 19. stoletja jo veže samo drobna nit: želja in potreba po glasbeni oživitvi poetičnih besedil. Vsaka nadaljna primerjava s tovrstnim stilom pa, že itak šibko nit, popolnoma pretrga.

Poleg Dine Slama v splet večpomenskih sematičnih polj poetičnih besedil je namreč pretežno impresionističen (impresionizem je sicer, resnici na ljubo, neke vrste »nezakonski sin« romantike, toda izrazito samorastniški), bližje razdrobljenemu pointilističnemu izrazu, kakor pa ciklično zasnovanim pesemskim spletom romanti- kov. Podoba mozaika vzbuja. Poveda- no velja tako za izbiro in razvrstitev avtorjev in njihovih poezij, kakor tudi za njihovo glasbeno preobleko. Da, dobesedno za glasbeno preobleko gre, kajti od prve do zadnje pesmi ostane glasba izključno v službi poetičnega besedila. Točneje, glasba v tej zbirki je služabnica skritega sporočila bese- dil, ki lahko vsako in vsakemu bralcu posebej pove kaj novega, včasih celo kaj različnega od tistega pomena, ki ga je položil v besedilo pesnik sam. Tale Gadamerjevski hermenevtični pristop je tokrat izredno koristen in pomensko razklepajoč.

Za Lied tako značilna kitičnost je zato v skladateljskem pristopu Dine Slama razumljivo popolnoma opušte- na. Spodrinila jo je novejša prekompo- nirana oblika, vendar na način, da ni- koli ne prekrije besedila, glasba se ni- koli ne razšopiri toliko, da bi zaplesala sama. Vedno skuša - in z velikim us- pehom - ostati zgolj zvočna kulisa be- sedilu. Silhuetno začrtani zvoki flavte - tega prainstrumenta, oboe, angleške- ga roga ali viole da gamba se preple- tajo z recitativno izpeljanimi melodi- jami. Zvočni vtis, ki nam ostane ob poslušanju, nas razpne med arhaičnost

in sodobnost, brez vmesnih stopenj. Zato ni čudno, da tu in tam glasbena deklamacija (ne v stilu baročnega recitativa) prestopi že itak majhen prag, ki jo loči do popolne govorne recitaci- je. To je očitno predvsem pri Pregar- čevih - izrazilo v zemljo zaraščenih in kljub anonimnim pesniškim podobam - izredno konkretnih poezijah. V tak- šnih poezijah ima glasbenik malo ma- nevrskega prostora. Dina Slama je to odlično - zavestno ali instinktivno, vseeno je - doumela. »Parlando« stil je v takih primerih edini izhod.

Toda »parlando« ni ostal omejen na pevsko komponento skladb. Vrinil se je celo v instrumentalne linije same. Tudi one se skoraj samoumevno odre- čejo muziciranju in raje so-deklamira- jo zdaj religiozno dišeče hvalnice, za- tem več ali manj šegave poskočnice, nato zopet lirične izpovedi zajete iz pračloveških življenjskih izkušenj.

Zvok starih instrumentov našega znanega ansambla za staro glasbo »Gallus Consort« - za in znotraj kate- rega je omenjena vokalna zbirka oči- tno nastala - to že itak s prostim oče- som vidno arhaično podobo samo še dodatno podčrta. Občeloške prai- kušnje, zvok starih glasbil, arhaično zastavljeni kompozicijski stil, ki se od- reče katerikoli glasbeni izpeljavi ali umetelni razširitvi, vse to postane ka- kor odlično ohranjeni stari in dragoce- ni predmeti v modernem stanovanju. Ne cenijo jih vsi, in tudi za vse nimajo enakega pomena. Tudi za katerekoli stanovanje niso prikladni. Toda temu se ni treba niti čuditi niti vznemirjati. Razvoj, če je pristen, je ne samo tole- ranten pač pa zna celo razumeti vse tisto, kar je (bilo) resnično živega v vsakem obdobju milijone let trajajoče filogeneze.

IVAN FLORJANC

Slovenski likovni center v Trstu

Razstava v TK Galeriji

V prostorih TK Galerije so v prejšnjih dneh odprli novo razstavo

Andrej Inkret: Izbranci (literarne kritike in eseji)

Cankarjeva založba, Ljubljana, 1990

Kar bo napisano tukaj, je samo hiter, grob oddušek, nekakšna skica o refleksu, kakor ga je izzvalo prvo branje.

Andrej Inkret, Eremitična celica: odprta.

Drži: užitek je slediti tujim mislim, če so v sebi konsistentne in se pokoravajo logiki. Drži pa tudi, da je razmerje med lastnimi in tujimi razmišljanji nekako takšno, kot med seksom in voyeurizmom: užitek sledenja tujim mislim je si- cer le senca tistega užitka, ki smo ga deležni ob izvirnem razmišljanju, vendar terja praviloma mnogo manj truda. Predvsem pa lahko tujim mislim sledimo z razdalje, ki pri lastnih mislih že po definiciji ni možna: zato tudi lažje opazimo napake in nedoslednosti ali postavimo ugovore in nestrinjanja.

Vprašanje je: V kolikšni meri lahko tuje misli sploh zapopademo? Ali v kolikšni meri lahko sploh zapopademo tuj tekst? To je le ena od po- javnih oblik temeljnega vprašanja sleherne kriti- ke, le ena od kritikovih metamorfóz.

Oglejmo si eminentno kritično delo, kakršna je npr. knjiga Izbranci Andreja Inkreta. V tej knjigi gre za nekakšen prerez Inkretovega us- tvarjalnega desetletja od konca sedemdesetih do konca osemdesetih let. Veliko večino izmed dvajsetih tekstov sestavljajo konkretne kritike leposlovnih knjig ali gledaliških predstav, pešči- ca tekstov pa je širšega metodološkega in sve- tovnazorskega značaja. Če pozorno prisluhne- mo tekstu, lahko izluščimo povsem določena vrednostna stališča in kriterije, na katerih stoji.

Tako Inkret že v uvodnem tekstu Poezija, zgodovina, resnica postavi nekaj trditvev o raz- merju med temi tremi pojmi. Literatura, denimo, naj bi bila tisti »prostor«, v katerem se resnica človeškega sveta še vedno razkrije z vso integ- ralnostjo in nepreklicnostjo, obenem pa z vso ambivalentnostjo in izmuzljivostjo. Kolikor je že resnica literature aktualna, je tudi transhistorič- na, historičnim znanostim dostopna zgolj v spo- znavnih ali ideoloških razsežnostih, ne pa v svo- jem poetičnem bistvu. Literatura naj bi, če prav razumem, potemtakem osvetljevala nujno ambi- valentni odnos med človekom in svetom, med zgodovino kot človekovo učiteljico in kot njego- vo tvorbo, med akcijo in dvdomom, med zanosom in ironijo. Ta osvetlitev pa ne prinaša koristi ali uporabnih spoznanj in, kot je pravil Pirjevec, te resnice »ni mogoče uporabiti na način aktivizma, voluntarizma ali racionalizma«. Kolikor gre v po- eziji za resnico, gre torej tudi za igro.

Prizadevemu bralcu se kajpak že takoj po- stavlja vsaj eno ključno vprašanje: kako je lahko resnica, ki ne omogoča akcije v svetu, sploh res- nica? Mar to ne pelje v protislovje, kakršnega že dolgo očitajo psihoanalizi, da namreč v njenem

Ob knjigi znanega slovenskega kritika

Inkretovi »Izbranci«

tolmačenju sleherni vzrok omogoča različne, celo nasprotno posledice? Vsebinskega pojma resnice ni ista kot npr. vsebina »resnice« fizikal- nih znanosti, kjer odkrite »resnice« resda niso metahistorično absolutne, pa vendar omogočajo, da jih v danem kontekstu ponovimo, preverimo, celo apliciramo v tehnologiji. Naj se še tako stri- njamo z Robbe-Grilletom, ko pravi, da Newtono- va enačba ni podoba padajočega jabolka, ampak podoba Newtonovih možganov, priznati moramo, da je na tej enačbi zgrajena cela znanost - balis- tika - ki daje razmeroma precizne in otipljive rezultate. Zakaj takih rezultatov ne daje literarna veda?

Vprašanje vodi, tako kaže, v začaran krog: če je resnica sveta ambivalentna, kako, da so neka- teri predeli izkustva vseeno razmeroma ulovljivi, opisljivi in natančno opredeljivi? S tega stališča je to še vedno ambivalentnost, a na drugo poten- co - ta »ambivalentnost ambivalentnosti« je, da ni povsod (oz. vedno enako) ambivalentna.

Takih vprašanj tekoča in uporabna umetnos- tna kritika seveda nima časa reflektirati, prav zato je treba Inkretove programske izjave jemati z rezervo. Kot torej Inkret pravi v uvodnem, že omenjenem zapisu, se tudi v njegovih besedilih kristalizirajo prav spoznavne, ideološke in pred- metne razsežnosti obravnavanih del, medtem ko mu poetičnost teh besedil nujno uhaja. Vnaprej priznava, da je to pomanjkljivost umetnostno- zgodovinskih znanosti kot takih in je torej znot- raj diskurzivnega pisanja o literaturi nepreseglji- va. Preseže jo lahko, mislim, kvečjemu »poetič- no« pisanje o poeziji, nekakšen prevod v drugo umetniško obliko (npr. dobra ekranizacija roma- na). »Gre nam tedaj za nekakšno »racionalizaci- jo« pesnikovih pričevanjskih in izpovednih spo- ročil,« pravi avtor v eseju o Kocbekovi poeziji (str. 18) »...pri čemer podrobnejši premislek o nji- hovih estetskih in artističnih dimenzijah za zdaj z vso previdnostjo puščamo ob strani.« Inkretova razmišljanja razgaljajo ideološke razsežnosti lite- rarnih postopkov, njegove interpretacije so prav- zaprav povzetki ali celo citati ideoloških pome- njanj (miselnih, emocionalnih, spoznavnih), ki jih v literaturi najde; so parafraza poezije, ki kot parafraza ne more nikoli biti brez preostanka. Obenem pa niso samo parafraza, ampak se vpe- njajo v širšo problematiko človekovega umešča- nja v svet, njegove zgodovinske vloge, bitja, res-

nice in resničnosti. In prav Inkretova prepriča- nja, problematiziranja, mnenja in vprašanja so zanimiva bolj od samih tolmačenj, parafraz, re- formulacij. Bralni užitek nudijo (poleg vseh krat- kih zapisov: Poezija, zgodovina, resnica, zapiski o Vidmarju, Štihu, Smoletovi Antagoni, Kovačiču in Dva eseja o slovenski književnosti) zlasti raz- mišljanja o Zupanovem Menuetu in Kocbekovi prozi, pri ostalih daljših razpravah in kritikah pa se ne morem ogniti občutku/očitku, da bi bilo vse to mogoč povedati krajše in bolj jedrnat. Naj bom pri tem toliko pošten in priznam, da se mi je tak občutek porodil predvsem ob kritikah tis- tih knjig in uprizoritev, ki jih sam ne poznam.

Inkretove kritike v ožjem smislu nam sicer skušajo podati interpretacijo, v veliki meri ustre- zajo določilom close reading, pa vendar se tudi tu srečamo z ambivalentnostjo kritičnega početja. Imanentna interpretacija je namreč predvsem postopek tiste kritike, ki hoče ostajati kar se da zvesta besedilu in s tem meriti na trajno veljavo. Vsem je znano, da zunajbesedilni kriteriji, kakrš- ni so psihologizem, politično izobčanje ali ideo- loška kritika stojijo in predvsem padejo hkrati s svojo zaslobo, pa naj gre za neko psihološko šolo, neko politiko ali filozofsko doktrino. Ima- nentna kritika se skuša tej odvisnosti po svojih močeh izogniti (seveda pa popolne imanenosti ni - tudi Inkretova metoda po sili razmer preraš- ča v filozofsko, hermenevtično; je torej bolj želja in ideal kot pa fait accompli). Zato se immanentna interpretacija krčevito oklepa besedila samega in prav tu leži čer: kaj napisati o delu, v katerem ni ničesar? Kaj reči o tekstu, ki je pisan za-ni-č? S te pozicije so (bili) pozitivizem, psihologizem ali metafizična kritika seveda na boljšem, ker v stro- gem pomenu besede sploh niso pisali o delu sa- mem. Natanko tu Inkretova pozitura klecne - ne po njegovi krivdi, kajpak; prej bi rekel, da po krivdi stvari same in njene ambivalentne narave - saj pri delih, o katerih sodi, da so za-ni-č, zdrkne v faktografijo in psihologizem, mestoma pa kar v normativno predpisovanje.

Tipičen primer takega zdrka, ki se mu je vredno pozorneje posvetiti, je kratki zapis o Ob- razih Josipa Vidmarja, ki meji skoraj na psiho- loško kritiko ali diskvalifikacijo Vidmarjeve po- štenosti kot pisca. Inkret zavrača predvsem Vid- marjev egocentrizem, ker da piše več o sebi kot o nominalnih junakih svojih spominskih zabe- lež, in pa oportunistem, saj piše samo o že po-

kojnih ljudeh in še o teh izključno s pozicije zmagovalca - pa naj bo zmagovalca kot prežive- lega nasproti podleglim ali pa zmagovalca kot pripadnika in celo tvorca (tedaj še) vladajoče po- litike, ideologije, socialne smetane nasproti dru- gače mislečim in »manj iznajdljivim«. Brez sle- herne dialektike si pri Vidmarju sledita dve in samo dve emociji: ironično omalovaževanje »zmotnih«, »prevaranih« in šibkih, in oportuni- stično občudovanje zgodovinsko močnih in zma- govitih. Inkret mu očita, da je pod pretežno por- tretov izrisal avtoportret in se sprašuje, zakaj ni zbral toliko poštenosti, da bi o sebi spregovoril neposredno, brez pretevez. Najbolj pa mu očita, da nikoli ne jemlje v misel svoje pozicije, da se mu lastno pričevanje niti enkrat samkrat ne za- stavi kot problem. Kot antitezo takemu pisanju, tako lahko sklepamo, razume Inkret recimo Zu- panov Menuet za kitaro, o katerem pravi (str. 127), da »jemlje neprenehoma v misel in pod pero tudi svojo percepcijo, svoje razumevanje in svojo pisavo samo«. (Zdi se, da avtorreflektirano »kukanje samemu sebi čez ramo« velja Inkretu za nasploh vrednoto per se.)

S temi opazkami se lahko seveda samo stri- njamo, pa vseeno se nam zdi, da je zavračanje Vidmarjevega pisanja preveč ekskluzivno in apodiktično. Kajti: kdo nam sploh daje pravico, da avtorju »solimo pamet« o njegovem pristopu, metodi in idejah? Bi bil Vidmar, ki bi pisal po takih navodilih, sploh še Vidmar? Mar ni prej res, da prav z egocentrizmom in zveličavno ideo- logijo uspešnosti in prvaštva Vidmar najbolje razkriva svoje razmerje do orisanih osebnosti in do sebe? Mar ne gre za neko iskrenost, ki bi se ji z drugačnim načinom pisave nujno izneveril? Navsezadnje vemo, kaj lahko od Vidmarjevega pisanja pričakujemo. Če si želimo skepe, kon- sekventnega premisleka in iskrenega intelektua- lnega dvoma, tedaj so Vidmarjeva hypomnema- ta prav gotovo zadnja knjiga, po kateri bomo segli. Če pa nam je všeč vase prepričano, samo- ljubno in kategorično pisanje, tedaj bodo prav Vidmarjevi spominki najbolj primerni za dolge zimske ure ob kaminu. Stvar izbire, ne obsodbe. Kot je seveda stvar legitimne izbire Inkretova odločitev, da tovrstno pisanje obsodi.

Pri vsem tem velja seveda Inkretu priznati, da s svojim zapisom implicitno ilustrira, kako »je treba« tako pisanje pisati, da torej skorj lastno prakso popravlja Vidmarjeve napake in stoji za svojimi načeli. In pa priznati, da njegov zdrk iz imanentnega branja ni toliko nezavedni lapsus, kolikor zavedna posledica same stvarine - Vid- marjevi Obrazi so namreč predvsem (avto)biog- rafska proza, ki je mnogo bolj ugašena z bio- grafskim, ideološkim ali eksistencialnim pristop- om kot pa denimo s poetično-estetskim.

ALEKSA ŠUŠULIČ

Na rednem občnem zboru Jadralnega kluba Čupa V ospredju Sosljanski zaliv

TRST — V minuli sezoni je Jadralni klub Čupa dosegel na tekmovalnem področju pomembne rezultate, izpopolnil je svoj strokovni kader in utrdil osnove za nadaljnje delo, predvsem pa se je kot slovensko društvo uveljavil na vseh ravneh, ki so povezane z reševanjem vprašanja Sosljanskega zaliva. In ravno vprašanje Sosljanskega zaliva je bilo v ospredju občnega zbora, ki je bil prešnji petek v prostorih sosljanske turistične ustanove.

Problemi Sosljanskega zaliva so povsem razumljivo imeli največjo pozornost tako v poročilih kot v posegih razpravljalcev, saj je z rešitvijo tega vprašanja povezano vprašanje društvenega sedeža in njegove nadaljnje možnosti delovanja. Razumljivo je torej, da je ravno ta problem najbolj žulil razpravljalce in da so bili zato tekmovalni rezultati nekoliko v ozadju.

Po izvolitvi Aljoše Vesela za predsednika občnega zbora, je predsednik Marino Košuta podal obračun dveletnega dela. V tem okviru je izpostavil predvsem uveljavitev Čupe kot enakopravnega dejavnika in osebk a v razreševanju vprašan j Sosljanskega zaliva. Predstavniki slovenskega jadralnega kluba so se neposredno sestali

z vsemi dejavniki, ki vplivajo na razreševanje problema Sosljanskega zaliva, od Dežele do Občine Devin-Nabrežina, od pristaniškega poveljstva do družbe Finsepol. Še zlasti dejavni in plodni pa so bili stiki s sorodnimi italijanskimi združenji, ki delujejo v Sosljanskem zalivu. Tako je Čupa skupno s klubom Pietas Julia in združenji »diportistov« lani prevzela v upravo večino privezov, ki so na državnem pasu, odkupila je od deželne turistične ustanove tri plavajoče pomole, ki bodo v kratkem povsem prenovljeni. Pomole bo upravljal konzorcij štirih klubov. Skupaj s klubom Pietas Julia pa je Čupa predložila deželni upravi alternativni načrt ureditve Sosljanskega zaliva, ki predvideva ohranitev sedanjega števila privezov in prostor za sedeža obeh društev.

V poročilu seveda niso mogli izostati tudi športni uspehi, ki so jih nato obširneje orisali tajnik Klavdij Cibic, vodja športne dejavnosti Igor Bogatec in trenerja David Poljšak ter Niko Kojanec. Tekmovalci Čupe Dani Toscano in na državnem prvenstvu v razredu laser radial dosegel 2. mesto, lepo so se uveljavili deskarji, zelo dejavni

so bili mladi tekmovalci v razredu optimist. Po zaslugi trenerja Davida Poljšaka je Čupa postala središče delovanja v tem razredu v celotni XI. coni, saj se na sedežu Čupe redno združujejo tekmovalci šestih društev. Za letos je za najmlajše atlete predvidenih kar 38 dni regat in 86 treningov. Čupini trenerji pa pripravljajo mladih jadralcev ne pojmujejo samo kot osvajanje mornariških veščin. Z osvajanjem memotehnik in z utrjevanjem značaja skušajo pomagati mladim, da okrepijo sposobnost učenja, predvsem pa skušajo prispevati, da se mladi, tudi z izkušnjami na morju razvijejo v celovite osebnosti.

Čupa je v tem času tudi znatno okrepila svoj strokovni kader, saj ima sedaj 2 conska sodnika, 2 zvezna trenerja, 3 conske trenerje in 1 pripravnik a.

V okviru delovanja velja omeniti vrsto regat, ki jih je organiziral klub, društveni praznik in vrsto predavanj. Po blagajniškem poročilu in po poročilu predsednika nadzornega sveta Pavla Miliča je občni zbor izglasoval razrešnico staremu odboru in nato izvolil novi 13 članski odbor, nadzorni odbor in razsodišče.

V odbojkarskem prvenstvu »deklic« na Goriškem Soča Čerimpex se je dobro upirala vodilnemu Staranzanu

1. ŽENSKA DIVIZIJA

SANSON - OLYMPIA 3:0
(15:5, 15:7, 15:13)
OLYMPIA: Bratina, Brisco, K. in A. Corsi, Zotti, Fisher, Komjanc, Bulfoni, Princi.
Tekma ni bila na visoki ravni, še najbolj razburljiv je bil tretji set, ko so igralke Olympe vodile vse do 13:11. Domačinke, ki se borijo za sam vrh, so se ponovno zbrale in set, kakor tudi tekmo zaključile v svojo korist. V vrstah Olympe se je močno poznala odsotnost kapetanke ekipe Martine Bevilacqua. (EZA)
Ostali izidi 13. kola: Alloys - S. Luigi 3:0; Farra - Corridoni 3:1; SOČA - Cormons 3:0; Acli Ronchi - Villesse 3:0.
Lestvica: Sanson 22, Alloys, S. Luigi 20, Azzurra, Farra 16, Villesse in SOČA 10, OLYMPIA 8, Acli Ronchi, Capriva 6, Cormons 2.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Izidi 10. kola: Torriana - OLYMPIA 3:0; NAŠ PRAPOR - Corridoni 3:0; Grado - Corridoni 3:0; Intrepida - Fincantieri 3:1. Cormons ni igral.
Lestvica: Acli Ronchi 16, Intrepida, Grado 14, NAŠ PRAPOR 12, Fincantieri 8, Torriana, OLYMPIA 6, Cormons 2, Corridoni 0.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Izidi 3. kola: Grado - Torriana 3:2; Izida 4. kola: Torriana - SOVODNJE 3:0; Lib. Gorizia - Morarese 3:1. Grado ni igral.
Lestvica: Grado 6, Lib. Gorizia, Torriana 4, SOVODNJE, Morarese 2, Romans, Sagrado 0.

DEKLICE

Skupina A
SOČA ČERIMPEX - STARANZANO 1:3
(11:15, 15:5, 6:15, 15:17)
SOČA: M., V. E., M. Černic, Pellegrin, K. V. Devetak, Florenin, Volk.
Naše igranje zelo dobro in osvojile set proti najmočnejši ekipi v skupini. Servis je bil zelo močen in učinkovit. Pri sprejemu so bile naše zelo pazljive in tudi podaje so bile precej točne. Z blokom so onemogočile napad nasprotnic in večkrat so znale učinkovito zaključiti. Z nekoliko več sreče bi lahko osvojile četrti set. (S. P.)
Ostali izidi 9. kola: Corridoni - Fara 0:3; Capriva - Acli Ronchi 0:3.
Lestvica: Staranzano 16, Acli Ronchi 14, SOČA ČERIMPEX 8, Farra 6, Capriva 4, Corridoni 0.

Skupina B
Lestvica: Grado, Soteco, Torriana 14, Intrepida, Mariano 10, Villacher Bier, S. Luigi 6, SOVODNJE 0.

NARAŠČAJNICE

Skupina A
Izidi 10. kola: Sagrado - DOM ROBO; Intrepida - Acli Ronchi 0:2; Villesse - Staranzano 0:2. Pro Romans ni igral.

Skupina B

SOČA SCAME - ACLI RONCHI 2:0
(15:2, 15:3)
SOČA: M., V., E. Černic, Pellegrin, Devetak, Florenin, Volk.
Sočanke so brez težav odpravile nasprotnice iz Ronk. Skoraj vse točke so si priborile s servisom. Sprejem je nekoliko pešal, kar je nasprotnicam prineslo tisto malo točk (P. S.)
Prvenstvo naraščajnikov
Izidi 10. kola: Mossa - Intrepida 2:0; Acli Ronchi - Fresco Discount 0:2; S. Luigi - Azzurra 0:2; SOČA ni igrala.
Lestvica: Azzurra 16, SOČA 12, S. Luigi 10, Mossa, Fresco Discount 8, Intrepida 2, Acli Ronchi 0.

NARAŠČAJNIKI

ACLI RONCHI - SOČA SOBEMA 0:2
(2:15, 7:15)
SOČA: S. in M. Černic, Mueci, Komjanc, Pintar, Perkon, Soban.
Naši so brez težav odpravili nasprotnika, saj so bili v vseh elementih igre boljši. Poskušali so tudi razne kombinacije. (M. Č.)
Lestvica: Valprapor, SOČA, VBU 8, Acli Ronchi, Torriana 2, Caldini 0. (MJ)

Mladinske igre: odbojka

»Cankar« finalist

Učenke šentjakobske nižje srednje šole Cankar so se uvrstile v odbojkarski pokrajinski finale Mladinskih iger.

Podvig pa ni uspel učenkam openskega Kosovela, ki so v polfinalu klonile pred Brunner Addobati, čeprav so v tretjem nizu imele kar dve match-žogi.

POLFINALE: Kosovel - Brunner Addobati 1:2 (9:15, 16:14, 15:17); Cankar - Stuparich 2:0 (15:9, 15:1).
KOSOVEL: Kalc, Feri, Milkovič, Zadnik, Živec, Tenci, Čebtron in Kufersin.

Cankar: Štoka, De Paolis, Gruden, Pitacco, Germani, Vidali, Pernarich, Milone, Flego, Crape-si in Perosa.

FINALNI SPORED (šola Addobati): za 3. mesto ob 9.30 Kosovel - Stuparich, ob 10.30 za 1. mesto Cankar - Brunner Addobati. (G. F.)

V 21. kolu košarkarskega promocijskega prvenstva derbi Bor Radenska - Sokol Kontovel morda pred odločilno tekmo

Jutri ob 20.30 se bosta v repenski telovadnici pomerili prvi dve uvrščeni ekipi letošnjega košarkarskega promocijskega prvenstva. Domači Kontovel bo pred številno publiko gostil Stello Azzurro, ki ga je v prvem delu solidno premagala (89:79). To je bil tudi prvi Kontovelov poraz, sledila pa sta še dva, in sicer v gosteh pri Santosu ter pred kratkim na domačih tleh s Cicibono. Stella Azzurra, ki je odigrala tekmo več, je izgubila že pet srečanj, tako da ima tokrat res zadnjo možnost, da z zmago obdrži stik z Medenovo ekipo.

V slovenskem taboru se na jutrišnji spopad vestno pripravljajo, v postavo se je vrnil tudi poškodovani Ivo Grilanc, tako da trener ne bo imel težav s sestavo moštva. Kontovelci imajo verjetno še v spominu lanske dvoboje z miljskim CGI, ko so po ogorčenih bojih obakrat tesno zgubili. Prepričani pa smo, da se tokrat ne bo ponovila lanska slika, saj so Gulič in ostali letos res boljši tekmeč, obenem pa so na boljši izhodiščni točki, tudi psihološko. V taboru Stelle Azzurre se dobro zavedajo, da je naloga težka, a ne nemogoča, saj so v prvi tekmi bili res boljši. »Meščani« razpolagajo z dobrimi visokimi igralci, pri katerih prednjači Angelica, bivši član Don Bosca, ob njem pa sta še visoki Pulin ter občasno trener Masela. V zunanjih pozicijah sta zelo nevarna strelec Dordei ter hitri Ciriello, ki dosega največ točk. V vlogi playmakerja se izmenjujeta nizki Girardini in eksplozivni Ziberna, ki sta se pred leti že borila proti ekipi Bora, ko je slednja prestopila v D ligo. Stella Azzurra razpolaga ob Cusu z najboljšo obrambo prvenstva, kar je bilo razvidno tudi v prvi tekmi s Kontovelom, ko sta Gulič in Grilanc večkrat ostala odrezana iz igre belih. Prav gotovo pa bomo v soboto priča drugačni sliki, saj je Stefan Gulič v izredni formi, ob njem pa prihajata na dan moč in talent mladega Jana Budina, ki je vsem dokazal, česa je zmožen.

Jutri ob 20.00 pa bo na »1. maju« slovenski derbi razočaranih, saj se bosta srečali postavi Bora in Sokola. Borovci, ki so trenutno v dobri formi, se nahajajo na sredini lestvice, Nabrežinci paasedajo žalostno zadnje mesto, sad ene zmage in 17 porazov. V prvi tekmi so borovci visoko slavili (120:87) in so tudi jutri favoriti. Sokolovci bodo seveda poskusili presenetiti belo-zelene, da vsaj delno popravijo letošnjo negativno sezono. Borovci pa računajo na tretjo zaporedno zmago, s katero bi se približali skupini ekip, kiasedajo 5. oz. 6. mesto na lestvici. Cicibona bo ta teden prosta, z zani-

manjem pa bo sledila izidom Libertasa, ki bo igral s Scoglietom ter Radioquatra, ki bo gostoval pri Barcolani. Ostali tekmi 21. kola sta še Cus - Ferroviario ter Fincantieri - Santos.

Promocijska liga na Goriškem Domovci drevi v gosteh v Gradežu

Domovci bodo drevi nastopili na težkem gostovanju v Gradežu. Gre za pomembno srečanje, saj verjetno že dokončno odloča o drugem mestu na skupni lestvici. Igralci Gradeža imajo namreč dve točki več od naših fantov in zasedajo drugo mesto na skupni lestvici. Drevišnji nasprotnik, ki je v prejšnjem kolu brez večjih problemov odpravil ekipo Polistontine, je za Brummove varovance dokaj neugoden tekmeč. V obeh letošnjih medsebojnih obračunih so namreč belo-rdeči

potegnili krajši konec in so zato domačini v nocošnjem srečanju favoriti. Naši bodo po spodbudni zmagi v prvem kolu tretjega kola prvenstva proti Vilešu tokrat nastopili v popolni postavi in vsekakor želijo doseči prestižno zmago. Srečanje med Gredežem in Domom Gometal bo drevi ob 21. uri v občinski športni palači v Gradežu.

Kontovelec Jan Budin v deželni reprezentanci

Kontovelov košarkar Jan Budin (letnik 1975) je bil sklican v deželno reprezentanco Furlanije-Juljske krajine in Tridentske-Gornjega Poadižja, ki se bo od 26. t. m. do 1. aprila udeležila turnirja dežel v Ravenni.

Pred tem turnirjem bo reprezentanca naše dežele imela skupni trening v Gradežu (od 19. do 21. t. m.).

Jan Budin je torej postal stalni član deželne selekcije, kar je seveda lepo priznanje zanj, za njegovo društvo in za vso našo košarko.

V 1. ženski odbojkarski diviziji na Tržaškem se pri vrhu držita še Breg in Sloga Sagor Mlade igralke Bora Friulexport vodijo po 1. delu

BOR FRIULEXPORT - KILLJOY 3:0
(16:14, 17:16, 15:4)

BOR FRIULEXPORT: Gregori, Azman, Čok, Legovich, Vitez, Neubauer, Vodopivec, Flego, Faimann.

Po tej zaostali tekmi so mlade borovke na vrhu lestvice 1. ženske divizije po prvem delu dohitele ekipo Altura, morajo pa še odigrati odloženo tekmo s CUS.

V sredo so varovanke trenerke Nacinovijeve dosegle svojo že četrto zaporedno zmago s 3:0, v prvenstvu pa so sploh še nepremagane. Killjoy je bil s tehničnega vidika precej slabši, izkazal pa se je z ostrimi servisi in požrtvovalno obrambo. Končnici prvih dveh nizov sta bili zato razburljivi. V prvem je moral namreč Bor Friulexport nadoknaditi zaostanek s 13:10, v drugem pa je za reakcijo poskrbel Killjoy, ki je z močnimi servisi nadoknadil zaostanek s 14:9 in imel celo set žogo pri vodstvu s 14:15. Plave so ohranile mirno kri in set izbojevale, to pa je nasprotnice tako potrla, da jim v tretjem nizu niso nudile več odpora.

Čeprav so pri OD Bor računali, da bodo dekleta v tem prvenstvu odigrala vidno vlogo, ni nihče pričakoval, da bodo tako uspešna, saj ne smemo pozabiti, da vse pripadajo letniku 1976 in gre torej za najmlajšo ekipo v ligi.

IZIDI 9. KOLA: Virtus - Sloga Sagor 0:3 (3:15, 1:15, 10:15); OMA - Bor Friulexport 0:3 (10:15, 9:15, 4:15); La Marmotta - Breg 2:3 (4:15, 7:15, 15:10, 15:7, 13:15); Killjoy - Altura 1:3 (4:15, 6:15, 16:14, 10:15); CUS Trst - Club Altura 3:0 (15:6, 15:7, 15:9).

LESTVICA PO 1. DELU: BOR FRIULEXPORT in Altura 16, BREG 14, SLOGA SAGOR 12, Killjoy 10, Club Altura Omse in CUS 6, Virtus 4, La Marmotta 2, Oma 0. (CUS ima dve tekmi manj, Bor Friulexport in La Marmotta imata tekmo manj)

NARAŠČAJNICE

V tem prvenstvu so med tednom odigrali pare 10. kola.

BOR FRIULEXPORT - COBOLLI 2:0
(15:1, 15:4)

BOR FRIULEXPORT: Pitacco, Pernarčič, Bezenšek, Gruden, Zadnik, Jogan, Perosa, Vidali, Dolhar in Tence.

Igralke Marka Kalca so tudi po prvem povratnem kolu še nepremagane in se pripravljajo na končni »sprint« za določitev pokrajinskega prvaka. Šibki Cobolli jim ni bil dorašel. V prvem nizu je po napaki plavih dosegel uvodno točko, nato pa se je niz brž končal po petnajstih servisih Pernarčičeve, ki je dosegla tudi nekaj direktnih točk. V drugem nizu so borovke takoj povedle s 6:0 in trener je lahko na igrišče uvrstil vse igralke, ki so dobro opravile svojo nalogo. (Igor)

SOKOL - VIRTUS 2:0 (15:8, 15:8)

SOKOL: Švara, Antonič, Peric, Radetič, Šemec, Visintin, Kralj, Uršič, Le-giša.

Šibkejšega nasprotnika so sokolovke premagale z dobrim serviranjem in borbeno igro. Priložnost so tokrat dobile tudi menjave, med temi Jasmina

Kralj in Tamara Legiša, Barbara Uršič pa je včeraj sploh opravila svoj krstni nastop. Vse tri so se izkazale, kot tudi ostale njihove soigralke.

SLOGA - OMA 0:2 (9:15, 3:15)

SLOGA: Feri, Kalc, Kufersin, Race, Škerlavaj, Švagelj, Tensi.

OMA je bila objektivno boljši nasprotnik, kljub temu pa so se ji slogašice v prvem nizu zelo dobro upirale, a presenečenja le niso mogle pripraviti, v 2. setu pa so popustile. (INKA)

IZIDI 9. KOLA: CUS - OMA 0:2; Sloga - Club Altura 2:0 (15:3, 15:5); Melara - Bor Friulexport odloz.; Cobolli - Virtus 1:2, Sokol - Ricreatori (5:15, 13:15).

OSTALI IZIDI 10. KOLA: Ricreatori - CUS Trst 2:1 (15:7, 14:16, 15:13); Melara - Club Altura večerna tekma.

LESTVICA: BOR FRIULEXPORT in Oma 18, Ricreatori 16, CUS 12, Sokol 10, Melara 8, Virtus in Sloga 6, Cobolli 2, Club Altura 0. (Melara dve tekmi manj, Bor Friulexport in Club Altura imata tekmo manj)

danesh igra za vas - danesh igra za vas

Giorgio Plettersech

totocalcio

Atalanta - Lazio	1
Bari - Bologna	1
Cesena - Lecce	X
Fiorentina - Cagliari	1
Inter - Milan	1 X 2
Parma - Pisa	1
Roma - Juventus	1 X
Sampdoria - Napoli	1 X 2
Torino - Genoa	X 2
Cremonese - Verona	1 X
Udinese - Ascoli	1 X
Poggibonsi - Massese	X
Solbiatese - Ravenna	1

Giorgio Plettersech je znano ime v tržaškem svetu konjskih stav. Njegov konjiček so namreč prav... konji, za katere se je začel zanimati pred več kot dvema desetletjema in kmalu je postal pravi izvedenec za konjske stave. Že tri leta sodeluje z našim dnevnikom s tedenskimi napovedmi za stave Totip, o njegovi strokovni pripravi pa najbolj priča dejstvo, da je na natečaju o Montebella med napovedovalci stav zasedel drugo mesto. Luka Vuga je pretekli teden pravilno napovedal sedem izidov.

konjske dirke - konjske dirke

1. Turin (kasaška dirka): kobila Peace Corps (skupina 1) v zadnji dirki ni imela sreče, a je v nedeljo med favoriti, tudi zaradi dobrega štartnega mesta. Njena najhujša tekmeča bosta Mr Lucken (skupina 2) in Lobster As (skupina X).

2. Firenze (kasaška dirka): Ismar SD (skupina X) je zelo hiter in je favorit. Za zmago naj bi se borila tudi Gravino (skupina 1) in Lycristy (skupina 2).

3. Neapelj (kasaška dirka): kobila Limpiabotas (skupina 1) bo skupaj z Ladenezom (skupina X) in Iro Hitom (skupina 2) dirkala za zmago.

4. Padova (kasaška dirka): Ipnos (skupina 2) je trenutno v odlični formi in spada med favorite. V skupini 1 bo zanj najbolj nevaren Lifer OM, v skupini X pa Lesto.

5. Trst (kasaška dirka): Effe Effe (skupina 2) ima mnogo možnosti za zmago, če bo dobro štartal. Isaigon (skupina 1) in Iabighella (skupina X) bi ga lahko ogrozila.

6. Rim (galop): Pivot (skupina 2) je na zadnji dirki razočaral, a bi se lahko v nedeljo »maščeval« za poraz. V skupini 2 je nevaren tudi Nino Nicoletti, v skupini X pa Pilatus.

Dirka tris

Naši favoriti: Hantayo (št. 6), Incendary Blonde (8), Way to sky (14). Dodatek za sistemiste: Vasco Rossi (4), Flying Monarch (11), Pratò (13).

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	X
4. — prvi	1 2
5. — prvi	1
6. — prvi	X 2
7. — prvi	2
8. — prvi	1 X
9. — prvi	2 1
10. — prvi	X
11. — prvi	2
12. — prvi	2 X

obvestila

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK organizira ob priliki zamejskega smučarskega prvenstva izlet v Cimo Sappado. Odhod 24. t. m. ob 6. uri iz Doline, ob 6.10 iz Boljunca ter ob 6.15 iz Boršta.

PK BOR sklicuje v soboto, 6. 4., ob 17. uri v Borovem športnem centru (Vrdska cesta 7), 4. redni občni zbor. Dnevni red: 1. otvoritev in umestitev delovnega predstava; 2. predsedniško poročilo, 3. pozdravi in diskusija; 4. razrešnica nadzornega odbora; 5. razno.

ZSSDI sklicuje danes, 22. t. m., ob 20. uri v Domu A. Sirk v Krizu deželni glavni odbor (predsedniki včlanjenih društev). Dnevni red: priprava občnega zbora ZSSDI.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 24. t. m., avtobusni izlet v Sappado ob priliki zamejskega smučarskega prvenstva. Odhod avtobusa z Opčin ob 5.45 in nato skozi Prosek, Kriz, Nabrežino in Sosljan.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Julij-ske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 22. marca 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT

Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

S slavnostnim govorom bivšega voditelja SWAPO in sedanjega predsednika Sama Nujome Namibija skromno slavila prvo obletnico samostojnosti izpod kolonialnega jarma

WINDHOEK — Praznovanja ob prvi obletnici samostojnosti južnoafriške države Namibije so potekala brez velikega blišča, kot da bi se predsednik Sam Nujoma zavedal, kako dolga je še pot do dostojnega razvoja države in do popolne narodne sprave med raznimi tam živečimi narodnostmi.

Bivši vodja gverilcev južnoafriške ljudske organizacije SWAPO Nujoma (desno na sliki AP skupno s predsednikom Zimbabveja Mugabejem), ki je vodil gverilske boje polnih 23 let proti južnoafriškim kolonialistom, se je odrekel monopolističnim težnjam svoje marksistične stranke ter takoj po osamosvojitvi skušal uvesti demokratični sistem zahodnega tipa. Podprl je namreč zasebno gospodarsko pobudo ter uvedel mirne in demokratične odnose med 80 tisočimi belci (ki še vedno vodijo državno gospodarstvo) na

eni ter milijonom in pol črncev na drugi strani ter med enajstimi črnskimi narodi, ki so tam živeli sprti med sabo.

V svoji izjavi ljudstvu ob prvi obletnici osvoboditve je namreč Nujoma dejal, da »se moramo vsi složno in skupno boriti za gradnjo take družbe, ki bi nudila dobre življenjske pogoje za vse«.

Prehod Namibije iz kolonialnega stanja k samostojnosti je bil neboleč in naravnost zgleden, vendar pa je gospodarsko stanje v državi še vedno zelo kritično. Namibija je namreč bogata s surovinami, saj ima mnogo urana, diamantov, bakra in drugih prvin, vseeno pa je brezposelnost že zdavnaj presegla vse varnostne meje. Od 30 do 40 odstotkov prebivalstva je namreč brez redne zaposlitve. Vlada sedaj računa na pomoč svetovnih velesil, ki naj bi čim prej mnogo investirale v tej državi.

Japonska pripravljena odkupiti južne Kurile

TOKIO — Japonski dnevnik Yomiuri je objavil vest, ki je nemalo presenetila svetovni finančni življenj. Tokio naj bi bil pripravljen Sovjetski zvezi plačati 28 milijard dolarjev, če bi vsem štirimi južnim Kurilskim otokom priznala suverenost. Vest, ki je bila objavljena na prvi strani dnevnika, so z velikim presenečenjem vzeli v vednost tudi v Moskvi, saj ni nikoli prišlo do nobenih pogajanj v tem smislu. V ogromno vsoto so vštete številne srednjeročne in dolgoročne gospodarske in industrijske kooperacijske pogodbe, gradnja avtomobilskih tovarn in nafnih čistilnic, izkoriščanje naravnih bogastev in posodobitev že obstoječih industrijskih objektov.

Sovjetsko zunanje ministrstvo včeraj ni komentiralo vesti in tudi tokijske oblasti so bile hladne. Nič uradnega ni niti glede obiska nekega japonskega parlamentarca v Moskvi.

Ekološka škoda v Kuvajtu nepopisna in neprecenljiva

KUWAIT CITY, AHMADI — Približno mesec dni po koncu vojne je Kuvajt dodobra začel svojo drugo vojno, in sicer za obnovo države. Takšnega razdejavanja, kot je sedaj v tej državi, ni pričakoval nihče, tragično pa je predvsem ekološko stanje v Kuvajtu, saj so Iranci pred svojim umikom zažgali, uničili ali hudo poškodovali 640 od skupno 960 naftnih črpališč.

Ekološka katastrofa ima svetovne razsežnosti. Za pogasitev požarov bo potrebno še nekaj tednov, za obnovo pa od šest do 18 mesecev. V emiratu se je v zadnjem obdobju vreme zelo spremenilo. Nastopila je t.i. »jedrska zima«, saj je povprečna temperatura zraka nižja za 8 stopinj. Gosti oblaki saj in dima namreč ne prepuščajo sončnih žarkov, v dopoldanskih urah pa je še tako temno, kot da bi bila trda noč.

V Kuvajtu, ki je po površini nekoliko manjši od Slovenije, je danes osredotočena kaka desetina celotnega svetovnega onesnaženja, škoda zaradi uničene nafte pa je naravnost neprecenljiva. Pred lansko okupacijo je Kuvajt prodal

približno 1,6 milijona sodov nafte dnevno z zaslužkom približno 40 milijonov dolarjev na dan, sedaj pa ni na svetovnem trgu niti kaplje nafte iz Kuvajta.

Seveda so posledice tega izredno visokega onesnaženja za zdravje prebivalstva naravnost uničujoče. V mestecu Ahmadi, ki je zrastle kar čez noč sredi največje koncentracije naftnih črpališč, so vse hiše počrnele. Na vrtovih je vse usahnilo, redke domače živali pa se podijo po ulicah popolnoma črne. Otroci so zaprti doma, prebivalci tega mesteca pa zaradi umazanega zraka dejansko »pokadijo« kakih 250 cigaret na dan!

V prejšnjih dneh je obiskal Ahmadi ameriški demokratiški poslanec Dennis Eckert, ki je dejal, da je »odkril Dantejev pekel«. Eckert je vodil ameriško delegacijo, ki si je ogledovala škodo, ki jo je v Kuvajtu povzročila vojna, in je nato v kongresu poročal, da še vedno gorijo mnoga črpališča in da bo potrebno še precej časa in denarja, da bodo sploh pogasili vse požare. Za to pogasitev pa bodo potrebovali od 10 do 20 milijard dolarjev.

Mednarodne vode Jadranskega morja niso onesnažene

RIM — Mednarodne vode Jadranskega morja so zdrave in čiste. Onesnaževanje, ki ga povzročajo industrijski obrati je namreč osredotočeno v priobalnih vodah. Širšo sliko o stanju Jadrana je zbrala ekipa strokovnjakov Državnega raziskovalnega inštituta in je med drugim ugotovila, da se strupene odpadke ustavijo v neposredni bližini obale. Odprto morje pa je čisto tudi zaradi močnejših vodnih tokov. Strokovnjaki so ugotovili tudi, da povzroča najhujše onesnaževanje umazanija, ki se izliva v morje s sladkovodnimi tokovi, največji »krivec« pa je reka Pad. Poleg tega pa je stopnja onesnaženosti ob obalah odvisna od splošnih vremenskih razmer.

V italijanskih zaporih lani znatno manj oseb

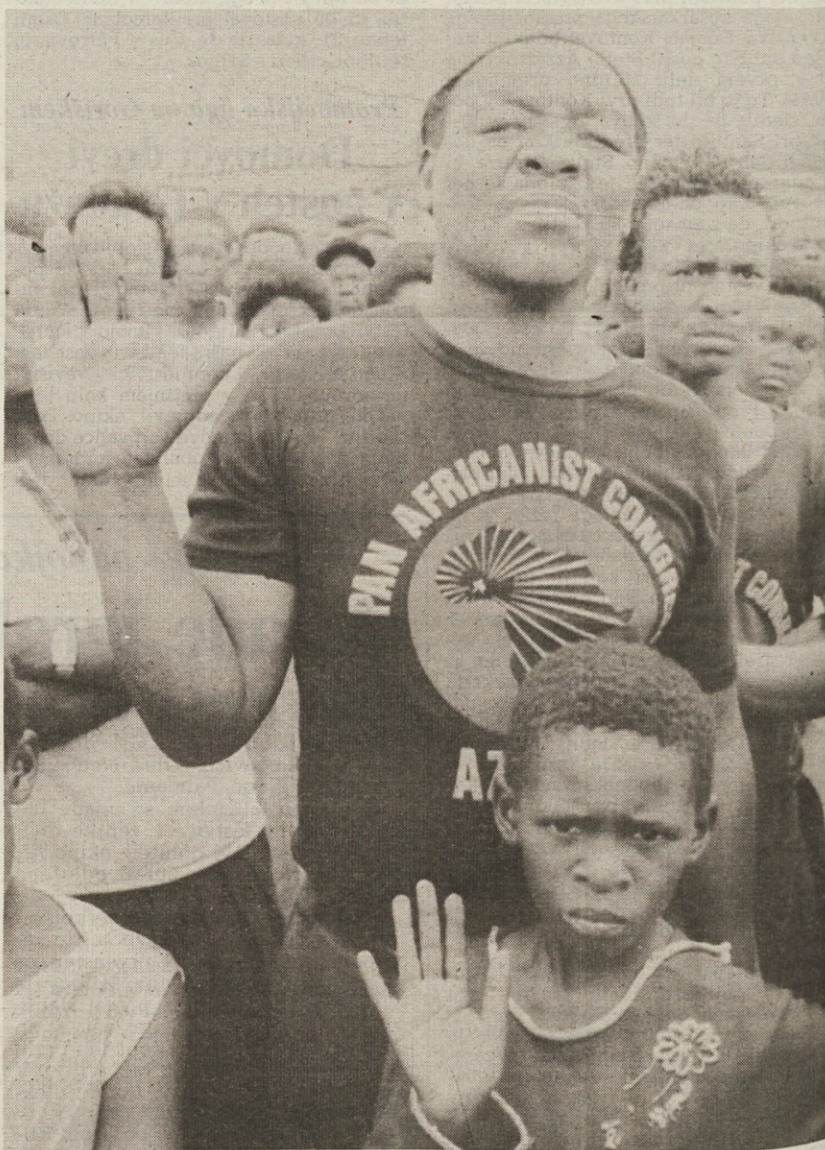
RIM — Državni zavod za statistiko ISTAT je objavil podatke o položaju v italijanskih zaporih v letu 1990. Ob koncu lanskega leta je bilo v zaporu 26.150 oseb, od teh je bilo 94,7 odstotka moških. V ženskih zaporih je bilo decembra lani zaprtih 1.373 kaznjenc. Podrobnejša analiza je pokazala, da je več kot polovica zapornikov, in sicer 53,2 odstotka, čakala na proces in obsodbo, 4,6 odstotka pa jih je bilo v preventivnem zaporu. Samo 11.030 od vseh kaznjencev je imelo dokončno obsodbo.

V primerjavi z letom prej je bilo lani 15 odstotkov manj kaznjencev, 2,7 odstotka manj pa jih je v zaporu čakalo na sodbo. ISTAT ugotavlja, da je

treba krčenje števila zapornikov pripisati predvsem prožnejšemu sodnemu postopku novega kazenskega zakonika, ki je začel veljati prav lani. Novi zakonik med drugim predvideva tudi alternativne kazni in omogoča hišni pripor, kar je znatno razbremenilo kaznilnice. Ta podatek potrjuje tudi dejstvo, da je v teku lanskega leta prestopilo zaporniška vrata 48.866 ljudi (od teh so jih 84,6 odstotka zalotili pri dejanju), v zaporu pa jih je ostalo le nekaj več kot polovica.

Med zaporniki je bilo lani tudi 4.017 tujih državljanov, kar znaša 15,4 odstotka celotnega števila zapornikov. Leto prej je preizkusilo zapor 9.238 tujcev.

Komemoracija žrtev

Člani Panafriškega kongresa so se v Sharpevillu udeležili komemoracije 69 žrtev, ki jih je pred 31 leti med neko črnsko demonstracijo pobila policija (Telefoto AP)

V Arezzu mladenič obtožen uboja matere

AREZZO — Ugo Casucci, 26-letni zidar iz Arezza, naj bi v noči na četrtek s strelom iz puške ubil svojo 54-letno mater Augusto Sarrini, ker mu po trditvah preiskovalcev ni hotela dati denarja, ki ga je zahteval. Fant je zdaj v zaporu, kjer pa zanika vpletenost v umor in trdi, da bi mater lahko ubil neki neznanec.

Toda prvi podatki iz preiskave govorijo precej drugače. Kot trdijo preiskovalci, naj bi Ugo Casucci pozno zvečer prišel domov, kjer naj bi v dvonadstropni družinski vili prebudil mater in od nje zahteval milijon lir. Ker jih ni dobil, naj bi vzel svojo višestrelko iz zbirke sedmih pušk in dveh pištol (ves ta arzenal ima zakonito prijavljen) in mater ustrelil v glavo. Oče, 56-letni Alighiero Casucci, je povedal, da je slišal ženo zakričati »na pomoč«, nato pa naj bi počil strel. Ko je iz spalnice prišel v pritličje, naj bi tam našel mrtvo ženo in sina s puško v roki. V strahu je pobegnil na prosto, sosedje pa so poklicali policijo.

Namestnik državnega pravdnika iz Arezza je včeraj tudi ukazal celo vrsto izvidov na rokah fanta, očeta in tudi matere, da bi tako ugotovili, kdo je izstrelil smrtonosni strel.

Spomladansko preseljevanje

Tudi za elegantne flaminge hamburškega živalskega vrta je pomlad. Iz zimske rezidence jih te dni selijo na odprto (Telefoto AP)

Ivani Trump 17 milijard lir

NEW YORK — Ločitveni postopek med znanim ameriškim multimilijonarjem Donaldom Trumpom in njegovo ženo Ivano se je končal z dogovorom, po katerem bo bivša gospa Trump dobila 14 milijonov dolarjev (približno 17 milijard lir) in še nekaj superluksuznih rezidenc. To pa je precej manj, kot je Ivana Trump v začetku zahtevala od bivšega moža. Njen prvotni zahtevek se je namreč glasil na 2,5 milijarde dolarjev (3.000 milijard lir), toda v smislu znanega pregovora »bolje vrabec v roki kot golob na strehi« se je očitno odločila za bolj realno varianto. Do sporazuma so odvetniki prišli na podlagi nekaterih finančnih dogovorov, ki sta jih Trumpova sklenila, ko sta se poročila, res pa je tudi, da danes Trump nima več vseh tistih bajnih milijard, saj mu je šel v zadnjem času marsikateri posel po vodi.